

Bu bir xalq qəzetidi

ƏDALƏT

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib.

İclasda MSK-nın bəzi normativ aktlarına uyğunlaşdırma xarakterli dəyişiklik edilib.

MSK sədri M.Pənəhov bildirdi ki, dairə seçki komissiyaları və məntəqə seçki komissiyaları qanunvericiliyin tələblərinə uyğun formalaşdırılmalıdır və bütün seçki komissiyaları öz fəaliyyətlərini şəffaf qurmalıdır.

M.Pənəhov vurğulayıb ki, bəzən xoşagəlməz hallarla bağlı hansısa dairə və məntəqə seçki komissiyası buraxılır: "Bu baxımdan, seçki komissiyaları formalaşdırılarkən çalışmalıyıq ki, hansısa xoşagəlməz hallar gələcəkdə baş verməsin".

Daha iki qazımız yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edildi

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı əsasında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən qazılarımızın son nəsil müasir protezlərlə təminatı işləri davam etdirilir. Nazirlik Vətən müharibəsinin daha iki iştirakçısını - Mingəçevir şəhər sakini Abdulla Abdullayevi və Qazax rayon sakini Abbas Yusifovu yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edib.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən Trend-ə verilən məlumata görə, onlar nazirliyin Protez-Ortopediya İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzində ilkin hazırlıq mərhələsi keçdikdən sonra ən müasir reabilitasiya vasitələri ilə təmin ediliblər. A.Abdullayev Ağdam rayonu uğrunda döyüşlərdə ağır yaralanaraq hər iki ayağını itirib. Dövlət başçısının Sərəncamları ilə o, "Cəsur döyüşçü" və "Ağdamın işğaldan azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

A.Yusifov isə Suqovuşan, Talış istiqamətində gedən döyüşlərdə ağır yaralanaraq sol ayağını itirib. O da Prezident İlham Əliyevin Sərəncamları ilə 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" və "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib. Hər iki qazıya əlilliyə görə aylıq sosial ödənişlər təyin edilib. Nazirlik ötən ilin dekabrından qazılarımızın yüksək texnologiyalı protezlərlə təminatına başlayıb və artıq 140-dan çox hərbiçi ən müasir protezlərlə təmin olunub və bu proses davam edir.

PAŞINYAN YALLINI BURDA GETMİŞDİ

Bu yer Xan qızı Natəvanın bağdı və 1985-ci ildə Üzeyir Hacıbəylinin 100 illiyi ilə əlaqədar burda dahi bəstəkarın heykəli qoyulmuşdu.

Sonra erməni faşistləri bütün mədəni abidələrimizi dağıtdıqları kimi həmin heykəli də dağıtmışdılar. Və Paşinyan burda Yallı gedib, sonra da babat vurub yatmışdı.

Amma Möhtərəm Prezidentin sərəncamı ilə heykəl əvvəlki görkəmiylə yenidən hazırlandı və həmişəki yerində, anamız Natəvanın bağında yenidən ucaldıldı və avqustun 29-da Möhtərəm Prezident heykəlinin açılışını etdi.

Noldu, Paşinyan?!

Ceyhun Məmmədov: "Ermənistan yenidən "Dəmir yumruğun" gücünü görmək istəmirsə"

Bax: səh.2

Gəncədə vəzifəli şəxslərə cinayət işi açıldı

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən yoxlama aparılmaqla, həmin Agentliyin tabeliyində olan 1 və 2 nömrəli Gəncə Peşə məktəblərində və 3 nömrəli Gəncə Peşə Liseyində bir sıra qanun pozuntularının müəyyən edilməsi barədə Baş Prokurorluğa ünvanladığı müraciət aidiyyəti üzrə araşdırılması üçün Gəncə şəhər prokurorluğuna göndərilib.

Gəncə Şəhər Prokurorluğundan verilən məlumata görə, aparılmış araşdırmalarla müəyyən edilmişdir ki, təhsil müəssisələrinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən qulluq mövqelərindən istifadə etməklə 1 nömrəli Gəncə Peşə Məktəbində ümumilikdə 34 min manat, 2 nömrəli Gəncə Peşə Məktəbində ümumilikdə 25 min manat, 3 nömrəli Gəncə Peşə Liseyində isə ümumilikdə 32 min manat məbləğində ziyan vurulmaqla qeyd edilən vəsait talanmışdır.

Fakta görə Cinayət Məcəlləsinin 179.2.2, 179.2.3, 179.2.4 (mənimləmə və ya israf etmə təkrar, şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə, xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) və 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə cinayət işi başlanmışdır.

Hazırda cinayət işi üzrə istintaq davam edir.

BƏYLƏR BƏYİ FƏRHAD BƏDƏL-BƏYLİ İLƏ CİDIR DÜZÜNDƏ BİR ŞƏKİL ÇƏKDİRDİK.

SAĞ OLSUN DE BYAZI, YAXŞI QURTARDI

Lüksemburqun 618 min əhali var (Suraxanı ilə Xətai rayonunun əhali qədər), 2550 kv. km. sahəsi var (təxminən Kəlbəcər-İmişli rayonunun ərazisi qədər).

Bunları məlumat üçün yazdım.

De Byazinin müdirlik etdiyi (bəli, bəli müdir, baş məşqçi yox) milli komandamız Lüksemburqla qarşılaşdı Dünya Çempionatı turunda və Allaha şükür ki, yaxşı qurtardıq, cəmi 2-cə top buraxdıq. Çox da top buraxıb biabır olardıq.

Bizi bu biabırılıqdan xilas etdiyi üçün De Byaziyə təşəkkürümüzü bildiririk.

MİQ üzrə 62 mindən çox namizəddən yalnız 3567-si uğur qazandı

Müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədə (MİQ) iştirak etmək üçün 62 min 242 namizəd müraciət edib.

Bunu Təhsil İnstitutunun İnsan Resursları Mərkəzinin direktoru vəzifəsini icra edən Nurlan İsmayılbəyli məlumat verib. Onun sözlərinə görə, onlardan 60 min 627 nəfəri elektron ərizəsini təsdiq edib: "59 min 153 namizədə test imtahanı mərhələsində iştirak imkanı yaradılıb. Onlardan 46 min 930 nəfəri test mərhələsində iştirak edib. 4793 namizəd elektron yerləşdirmə nəticəsində uğur qazanıb. Onlardan 4505-i müsahibə mərhələsində iştirak üçün müraciət edib, yalnız 4024 namizəd müsahibə mərhələsinə qatılıb.

Müsahibədə uğur qazanan namizədlərin sayı isə 3567 nəfər olub".

Bu bir xalq qəzetidi

www.adalet.az

ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin iyulundan çıxır

№ 78 (5910) 4 sentyabr 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Prezident Sumqayıtda açılışlar etdi

Bax:səh-2

Parlamentin payız sessiyasında müzakirə ediləcək bəzi məsələlər məlum olub

Milli Məclisin payız sessiyasında deputatların müzakirə edəcəyi bəzi qanun layihələri məlum olub.

Payız sessiyasında 2022-ci il üçün dövlət büdcəsi haqqında qanun layihəsinin, "Lombardlar haqqında" qanun layihəsinin, "Ələt AİZ" haqqında qanuna dəyişikliklərin, "Vergilər Məcəlləsinə" dəyişikliklərin (kitab məhsullarının vergilərdən və gömrük rüsumlarından azad edilməsi) və s. məsələlərin müzakirə ediləcək qəbul edilməsi planlaşdırılır.

Payız sessiyasında müzakirə ediləcək digər qanun layihələri Milli Məclisin komitələri tərəfindən təqdim olunacaq.

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

CIDIR DÜZÜ NİYƏ MÜQƏDDƏSDİR?

(Mehriban xanım Əliyevanın ad gününə)

Axırıncı dəfə Cıdır düzündə 91-ci ildə olmuşam. Üstündən 30 il keçir, yəqin bu gündən sonra Cıdır düzündə istədiyim vaxt olacam.

91-ci ildə niyə Şuşaya və Cıdır düzünə getmişdim, bu ayrı bir yazının mövzudur, onu da ayrıca yazacam. Yəni sizi yormağ istəmirəm. Hərçənd ki siz də uzun yazıları oxumağı xoşlamırsınız və daha çox hansısa iki qadın müğənninin dodaq-dodağa öpüşməsi sizi daha çox maraqlandırır, nəinki Cıdır düzü.

Bəli, axırıncı dəfə 91-ci ildə Cıdır düzünə ayağım dəyib, Şuşaya silah-sursat aparmışım. Nə isə...

Bax: səh.3

NEUJELİ, XARİCDƏN 11 FUTBOLÇU GƏTİRƏ BİLMİRİK?!

Dostlar, milli komandamızı vermişik xaricilərə icarəyə. Və ən maraqlısı budur ki, icarə pulunu da biz ödəyirik.

De Byazi özüylə məşqçi adına 7 qohum-əqrəbasını da gətirib. Təbii ki, hərəsinə də bir tərcüməçi vermişik, bilmirəm xidməti məşin vermişik, yoxsa yox.

Hakimlər Komitəsinin rəhbərliyini də xaricdən gətirmişik, o da özüylə bir xeyli qohum-əqrəbasını gətirib. O gələndən sonra hakimlərimizin də vəziyyətini görürük.

İndi imkanımız ola-ola neujeli 11 futbolçu da ala bilmirik xaricdən? Bizə ayıb olsun!

GÖRƏN BU GÜN EŞŞƏK YARIŞI KEÇİRƏCƏKLƏR?

Xankəndinin separatçı rejimi hər ilin bu günü özlərinin "müstəqillik günü"nü qeyd edirlər. Əvvəllər Avropadan da tökülüb gəlirdi qohum-əqrəbalara, vur çatlasın-çal oynasın.

Daha sonra Ağdərədə də eşşək yarışları keçirirdilər.

Bu dəfə deyəsən, eşşək yarışını Xankəndində keçirəcəklər, Avropadan da qonaqları yoxdu. Amma İrevan parlamentindən, deyəsən, 20 eşşək gəlib.

İradə TUNCAY
iradetuncay@rambler.ru

Dünyanı dəyişən inək

Əslində bu, yeni söhbət deyil - vaksin olunsunmu-olunmasınımı insanlar? Neçə əsrdir mübahisə gedir . Hər halda böyük, kütləvi epidemiyalardan qoruyan da məhz elə peyvəndlənmədir. Sovetin səhiyyə sistemində alışımsız bizlər üçün peyvənd doğma anlaşıldı. Biz yaşda hər kəsin qolunda çiçək xəstəliyinə qarşı olunmuş peyvəndin izləri var - sanki damğa kimi. Və bu damğa neçə yüz milyon insanı ölümdən, şikəstlikdən qoruyub saxlayıb.

Bax: səh.2

Lavrov: Qarabağda müharibə başa çatıb

Qarabağda müharibə başa çatıb. Siyasi prosesin, nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpa olunması üçün əsaslar yarandığına görə Ermənistanla Türkiyənin münasibətlərinin normalaşması istiqamətində söylədi bərpə etmək məqsəduyğun olardı.

Bunu Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov deyib. O bildirib ki, Rusiya bu məsələdə onları ən fəal şəkildə dəstəkləməyə hazırdır.

Günün LƏRİFƏSİ

Deyir bostanı bəlayirdim. Birdən gördüm ki, yerdə 50 qəpiklik metal pul var. Götürüb cibimə qoydum.

Təzədən belləməyə davam edirəm. Görürəm yəni 50 qəpiklik pul. Beləcə düz on dəfə ard-arda.

- Bəlkə xəzinədir?
- Ə, yox e, sən demə, şalvarımın cibi dəşik imiş.

Əfqanıstanın azərbaycanlı qızılbaşları

Bax: səh.4

Prezident Sumqayıtda açılışlar etdi

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Azmonbat" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışa iştirak edib.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrəyov ölkəmizdə yaradılan sənaye parkları barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Bildirildi ki, ölkəmizdə sənaye parklarının yaradılması istehsalın genişləndirilməsi, idxalın əvəz edilməsi və yeni ixrac imkanlarının yaradılması baxımından çox əhəmiyyətlidir. Hazırda Azərbaycanda 5 sənaye parkı fəaliyyət göstərir. Dövlətimizin başçısının bu ilin may ayında imzaladığı Fərmanla yaradılan Ağdam Sənaye Parkı isə sayca 6-cıdır.

Cənubi Qafqazın ən böyük, Azərbaycanın isə ilk sənaye parkı olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 5500-dək insan daimi işlə təmin edilib. Parkda 24 sahəkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib və onlardan 17-si istehsalatla məşğul. Növbəti mərhələdə daha 7 rezidentin fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulur. Sənaye Parkında məhsul istehsalı və ixrac istiqamətində müsbət dinamika davam edir. Belə ki, 2021-ci ilin birinci yarısında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 49 faiz daha çox məhsul istehsal edilmiş və 47 faiz daha çox ixrac həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda sənayeləşmə prosesinin ardıcıl davam etdirilməsi, həmçinin qeyri-neft sənayesinin inkişafı Prezident İlham Əliyevin iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir. Dünyada pandemiya və iqtisadi-maliyyə problemlərinə baxmayaraq, ölkəmizdə bu istiqamətdə çox böyük işlər görülür. İqtisadiyyatın digər sahələri ilə yanaşı, sənayenin inkişafına xüsusi önəm verilir, mövcud təbii və iqtisadi resursların istehsalatla əlaqəli, qabaqcıl texnologiyaların daha geniş tətbiqi üçün sistemli tədbirlər həyata keçirilir.

Sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, ölkəmizdə daxili tələbatın ödənilməsinə yerli məhsulların payını əhəmiyyətli dərəcədə artırmaq və ixrac imkanlarımızı genişləndirən yüzlərlə müasir sənaye müəssisəsi, yeni istehsal sahələri yaradılır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yaradılan "Azmonbat" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti də bu müəssisələrdən biridir. Müəssisə Parkda fəaliyyətə başlayan 17-ci rezidentdir. "Azmonbat"da istifadə müddəti bitmiş qurğusun turşulu akkumulyator batareyalarının utilitizasiyası aparılacaq, nəticədə propilen və yüksək sıxlıqlı polietilen, qurğuşun külçə, qurğuşunlu aktiv kütlə və ammonium sulfat məhsulu əldə olunacaq. Müəssisədə bir sıra ölkələrin qabaqcıl texnologiyalarından istifadə edilir. 100 nəfərin daimi işlə təmin olunduğu müəssisədə istehsal edilən məhsullar daxili bazarın tələbatını ödəməklə yanaşı, Türkiyə, Bolqarıstan və MDB ölkələrinə ixrac ediləcək. Prezident İlham Əliyev müəssisəni işə saldı.

Sumqayıt Məhkəmə Kompleksinin də açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışa iştirak edib.

Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov kompleksdə yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev həmçinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yeni inşa olunan 1100 şagird yerlik Sumqayıt şəhər 20 nömrəli tam orta məktəbdə yaradılan şəraitlə də tanış olub.

Sumqayıt şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov məktəbdə yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Bildirildi ki, təhsil müəssisəsində 42 sinif otağı, fənn kabinetləri, laboratoriyalar, əmək və hərbi təlim otaqları, kitabxana, akt və idman zalları, yeməkhana yaradılıb.

Sumqayıt şəhərində güzəştli mənzil layihəsi çərçivəsində növbəti yaşayış kompleksinin təməli qoyulub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev təməlqoyma mərasimində iştirak edib.

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Sadiq Sadiqov dövlətimizin başçısına yeni layihə barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Sumqayıt şəhərində növbəti güzəştli mənzil layihəsi 2 hektar ərazini əhatə edir. Burada doqquz, on iki və on altı mərtəbəli 11 bina inşa olunacaq. Mənzillərin ümumi sayı isə 466-dır. Onlar studio tipli, 2, 3 və 4 otaqlı olacaq. Ərazidə, həmçinin 90 yerlik uşağın bağçası da inşa ediləcək.

Diqqətə çatdırıldı ki, Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin regionda inşa olunmuş ilk layihəsi də Sumqayıt şəhərindədir. Vətəndaşlara güzəştli şərtlərlə təklif edilən bütün mənzillər tam təmirli olacaq. Mənzillər, həmçinin mətbəx mebeli, kombi isitmə sistemi, su, qaz və elektriklə təmin ediləcək. Mənzillərin satışı həm güzəştli ipoteka kreditindən istifadə etməklə, həm də öz vəsaiti hesabına ödəniş üsulu ilə aparılacaq.

Dövlətimizin başçısı yeni yaşayış kompleksinin təməlini qoydu.

Sumqayıt Elektrik Stansiyasının yeni estakada nasos stansiyasının açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışa iştirak edib.

Ceyhun Məmmədov: "Ermənistan yenidən "Dəmir yumruğun" gücünü görmək istəmirsə"

"ATƏT-in Minski qrupu 30 il ərzində Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində heç bir normal iş görmədi. Dəfələrlə bölgəyə səfər etdilər, istər Azərbaycan, istərsə də Ermənistan rəhbərlərinin iştirakı ilə bəlkə də yüzlərlə görüş keçirildi, amma heç bir nəticə hasil olmadı".

Bu sözləri "Adalet.az"-a açıqlamasında millət vəkili Ceyhun Məmmədov Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyanla görüşdə Rusiyanın xarici işlər naziri Lavrovun ATƏT-in Minsk Qrupunun yenidən dirçəldilməsi ilə bağlı verdiyi bəyanata münasibət bildirərək dedi. Onun

sözlərinə görə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də ötən il Minsk Qrupunun həmsədlərini qəbul edəndə bunu onların üzünə dedi.

"Bununla yanaşı həmsədr ölkələr Azərbaycanı məcbur etmək istəyirdilər ki, torpaqların işğalı ilə barışsın və münaqişənin hərbi yolu yoxdur. Amma Azərbaycan 44 günlük Vətən Müharibəsi ilə işğaldakı torpaqların böyük bir hissəsini qaytarmaqla sübut etdi ki, nə Ermənistan, nə də onun mütəfiqlərindən qorxmur. Ona görə də, Ermənistanın ATƏT-in Minsk qrupunun yenidən dirçəldilməsi arzusuna həm Rusiya, həm Fransa, həm də ABŞ loyalla yanaşır. Ermə-

nistanın Minsk Qrupunun dirçəldilməsində əsas məqsədi Qarabağın status məsələsini gündəmə saxlamaq və ATƏT vasitəsilə Azərbaycana təsir etməkdir. Biz 30 ildə is-

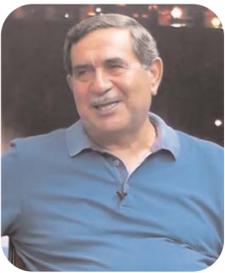
tər ATƏT-in, istərsə də digər ölkələrin buna münasibətini gözəl bilirik. Ona görə də, Ermənistanın bu hiyləsi baş tutmayacaq. Son zamanlar təxribatların sayının artmasında da Ermənistanın məqsədi Azərbaycanı yenidən provokasiyaya çəkmək və Rusiyanı buna alət etməkdir. Azərbaycanın Ali Baş Komandanı İlham Əliyev sonuncu çıxışında da qətiyyətlə dedi ki, heç bir status olmayacaq. Ermənistan yenidən "Dəmir yumruğun" gücünü görmək istəmirsə tezliklə sülh müqaviləsinə razılmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur", - deyə millət vəkili fikrini tamamladı.

İLTİFAT

Qulamhüseyn Əlibəyli: "Azərbaycanı qınayanlar indi harda ölüblər?.."

"Ermənilərin Rusiyaya arxalanıb təxribatlara əl atması, Azərbaycan vətəndaşının Azərbaycan ərazisində həbs etməsi həyasızlığın ən pik nöqtəsinin təzahürüdür. Əsgərimizin Ağdərədə həbs edilməsi göz yummaq olmaz".

Bu sözləri "Adalet.az"-a açıqlamasında Aydınlar Partiyasının sədri Qulamhüseyn Əlibəyli əsgərimizin Ağdərədə separatçı rejimin polisləri tərəfindən həbs edilməsinə münasibət bildirərək deyib. Onun sözlərinə görə, Rusiya qarant ölkə kimi 10 noyabr anlaşmasına qol çəksə də, bu gün Qarabağdakı təxribatlara

göz yummaqla özünü daha çox Ermənistanın mütəfiqi kimi aparır:

"Ermənistan kim ixtiyar verib ki, Azərbaycanın əsgərinin onun öz ərazisində həbs

etməsinə razıdır? Erməni terrorçu-diversantlara görə, Azərbaycanı qınayanlar, onların azad olunması üçün didəndən çıxarılan cıxanlar indi harda ölüblər? Niyə onlar ermənilərə əsgərimizi azad etməyə məcbur etmirlər? Hani Azərbaycanın Şuşanı əliyalın azad edən igid əsgərləri ki, gedib əsgərimizi azad etmirlər? Düşünürəm ki, Azərbaycan artıq anti-terror əməliyyatlarına başlamalıdır".

Q.Əlibəyli həmçinin Gorus-Qafan yolunun Azərbaycanın ərazisindən keçən hissəsinin yenidən açılmasına da toxunub:

"Ermənilər ruslara arxalanıb belə təxribatlara çox əl

atacaqlar. Bu səbəbdən mən hesab edirəm ki, Gorus-Qafan yolu da açılmamalıdır. Biz bir yandan Ermənistanı sülhə məcbur etməyə çalışırıq, o tərəfdən də bizim əsgəri öz ərazimizdə həbs edən quldurlara humanistik edirik. Mən Gorus-Qafan yolunun açılmasını heç başa düşmədim. Bilirik ki, həmin yolla İrandan Ermənistan oradan da Qarabağ hərbi sursatları daşıyır. Belə olan halda bu humanistik məsələlərdən anlamadım və hesab edirəm ki, nəinki Gorus-Qafan yolu, hətta Laçın koridoru da bağlanmalıdır".

İLTİFAT

Natiq Cəfərli: "Ermənistan guya ki, özünü ağıllı hesab edir..."

"Ermənistan və onun mütəfiqləri dəfələrlə bəyan ediblər ki, Qarabağın gələcək taleyi, onun statusu barədə danışıqlar ATƏT çərçivəsində bərpə edilməlidir. Ermənistan guya ki, özünü ağıllı hesab edir, sərhədlərin delimitasiya və demarkasiya məsələsini, həmçinin böyük sülh sazişini ayrıca həll etmək istəyir. Paralel olaraq da, qondarma qurumun gələcəyi ilə bağlı hansısa güzəştlər əldə etməyi planlaşdırır".

Bu sözləri "Adalet.az"-a açıqlamasında REAL Partiyasının funksioneri Natiq Cəfər-

li son günlər Ermənistan rəhbərliyinin sülh sazişi barədə verdiyi bəyanatlarla münasibət bildirərək deyib.

"Paşinyan gözəl bilir ki, Azərbaycan tərəfi bunu qəbul etməyəcək. Nəzərə alaq ki, Rusiya "sülhməramlılar"ın fəaliyyətindən kifayət qədər şübhəli məqamlar var. Azərbaycan tərəfi rus hərbiçilərinin özlərini "sülhməramlı" deyil, "erməniməramlı" kimi aparması barədə şikayətini dəfələrlə dilə gətirib. Amma Rusiya isə 10 noyabr anlaşmasının qarant olması baxmayaraq, əksinə, xüsusən Lavro-

yun bəyanatlarında bunu aşkar hiss edirik, özünü Ermənistanın mütəfiqi kimi göstərir", - deyər N.Cəfərli bildirib. Onun

sözlərinə görə, Azərbaycan böyük sülh sazişi üçün açıq qapı buraxıb:

"Prezident İlham Əliyev də bəyan edib ki, biz böyük sülh sazişinə hazırıq. Bütün məsələlər kompleks şəkildə həll olunmalıdır. Azərbaycan çalışmalıdır ki, böyük sülh sazişini bütün məsələlərin həlli ilə birləşdirib imzalasın. Nəticə etibarilə, Azərbaycan öz mütəfiqləri ilə bu məsələdə ısrarçı olmalıdır. Böyük sülh sazişi tamamilə Qarabağ probleminin bütünlüklə gündəlikdən çıxmasına səbəb olmalıdır".

İLTİFAT

Vüqar Səfərlinin məhkəməsi təxirə salınıb

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə ləğv edilmiş Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) sabiq icraçı direktoru Vüqar Səfərli, müvafiq vəzifələrdə çalışmış Bünyamin İsmayılov, Ədalət Vəliyev, Nadir Məmmədov, Bəxtiyar Fətullayev, Təmkim Xəlilov, Təman Tahirə, Valeh Orucov, Təhmimə Yaqubova, Şahin İbrahimov və Namiq Hacıyevin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib.

Trend-in məlumatına görə, hakim Azər Paşayevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hakim bildirib ki, məhkəmə tərkibindəki hakimlərdən biri koronavirusa yoluxduğu üçün məhkəmə prosesi keçirilməz. Bu məqsədlə məhkəmə prosesi sentyabrın 17-nə keçirilib. Qeyd edək ki, ləğv edilmiş Kütləvi İnformasiya Vasitələ-

rin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun vəzifəli şəxslərinin qanunsuz əməllərinə dair Korupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində olan cinayət işinin istintaqı yekunlaşdırılıb. Aparılmış istintaq tədbirləri ilə Fondun sabiq icraçı direktoru Vüqar Səfərlinin müvafiq vəzifələrdə çalışmış Bünyamin İsmayılov, Ədalət Vəliyev, Nadir Məmmədov və di-

gər 7 nəfər şəxsə qabaqcadan əlbir olub vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edərək dövlət satınmalarına dair qanunvericiliyin tələblərini pozulması, dövlət vəsaitlərinin təyinatı üzrə istifadə edilməməsi, tikinti normalarına əməl olunmaması və ısraf etmə yolu ilə talanmasına, rəsmi sənədlərə bəla-bələ yalan məlumatlar daxil etməklə vəzifə saxtakarlığı törədilməsinə, habelə cinayət yolu ilə əldə edilmiş 5 milyon 700 min manat pul vəsaitinin leqallaşdırılmasına əsaslı şübhələr müəyyən edilmişdir.

Toplanmış sübutlar əsasında Vüqar Səfərli və digərlərinə müvafiq olaraq Cinayət Məcəlləsinin 179.4 (mənimləmə - xüsusilə külli miqdarda

ziyan vurmaqla törədildikdə), 193-1.3.2 (cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin leqallaşdırma - külli miqdarda törədildikdə), 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə - ağır nəticələrə səbəb olduqda), 313 (vəzifə saxtakarlığı) və digər maddələrlə ittiham elan edilmiş, Vüqar Səfərli barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs, digər şəxslər barəsində isə polislin nəzarəti altına vermə qərarının tətbiqi seçilib.

İbtidai istintaq zamanı cinayətin törədilməsi nəticəsində vurulmuş maddi ziyanın bir hissəsinin ödənilməsinə təmin edilmiş, habelə təqsirləndirilən şəxslərə məxsus olan daşınar və daşınmaz əmlak və bank əməliyyatlarının üzərinə həbs qoyulub.

Cinayət işi üzrə Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDIA) zərərçəkmiş qismində tanınıb.

MEHRİBAN

İradə TUNCAJ

Dünyanı dəyişən inək

Əslində bu, yeni söhbət deyil - vaksin olunmuş olunasını insanlar? Neçə əsrdir mübahisə gedir. Hər halda böyük, kütləvi epidemiyalardan qoruyan da məhz elə peyvəndlənmədir. Sovetin səhiyyə sistemində alışımlı bızlar üçün peyvənd doğma anlayışdır. Biz yaşda hər kəsin qolunda çiçək xəstəliyinə qarşı olunmuş peyvənd izləri var - sanki damğa kimi. Və bu damğa neçə yüz milyon insanı ölümdən, şikətdən qoruyub saxlayıb.

Belə fərziyyə var ki, çiçək xəstəliyindən qorunmaq cəhdləri ilk olaraq min il əvvəl Çində başlayıb - xəstə adamların yarasından götürülmüş irinli pambığı qula-

ğa qoymaqla yüngül keçirib xəstəliyi insanlar. Çiçək isə təbətətin tanıdığı ağır xəstəliklərdən biridir. Amma bu xəstəliyi inəklər də keçirmiş və müşahidələr göstərir ki, xəstə inəkləri sağan qadınlar xəstələnmiş. Bunun əsasında peyvənd əməliyyatları başlayıb. Və inəklər faktiki olaraq bəşəriyyəti xilas edir. Yəni vaksinin sözdün kökündə latın mənşəli "vacca - inək" sözü dayanır.

Belə bir fikir var ki, əhəlinin 80 faizi peyvəndlənsə xəstəliyin kökünü kəsmək mümkündür. İndi çiçək xəstəliyi yalnız laboratoriyalarda mövcuddur. Amma xəstəliklər yəna var axı... Poliomieliit çiçək kimi ağır xəstəlik sayılmasa da, fəsadları dəhşətlidir. Əsas olaraq uşaqlar keçirir bu xəstəliyi - çoxumuz görmüşük vaksinasıyanı. KÖrpələrin ağzına bir neçə damcı dərman - vaksin tökülür... Və bu, nə qədər körpəni şikə-

tlıkdən qoruyur. Deyilənə görə, poliomieliit inkişaf etmiş ölkələrdə daha çox yayılıb. Bəlkə də belə deyil - Afrikada kimdi xəstəlik yoxlayan, hələ sayını da bilsən... Qızılca peyvəndi tapılana qədər ildə 2,6 milyon insan məhz qızılca ilə ölmüşdü. Yəni 95 faiz söhbəti gəlir gündəmə. Yəni faiz çox olsa xəstəliyin tam bitmə şansı var. Amma sosial şəbəkələrin antireklamı öz fəaliyyətində kifayət qədər aktivdi və insanları inandırmaq hər gün daha da çətinləşir. Söhbət yayıblar ki, guya bu peyvənd olunan uşaqlarda autizm xəstəliyi yaranır. Düzdür bunu yayan doktorun lisenziyasını ləğv ediblər. Amma yayılıb söhbət və sosial şəbəkədə yayılan heç nəyə qarşı peyvənd yoxdu!!! ÜST bu məqsədlə BMT-dən yardım istəyib... Yeni inkişafdan qalmış ölkələrdə peyvənd üçün...

Malyariya... Uzaq tarixdən məlumdur bu mərzin adı. Bəşəriyyətin tən yarı bu xəstəliyə yoluxa bilər, ildə 400 min insan isə ölüb bu malyariyadan. 2050-ci ildə kökünü kəsmək mümkündür deyirlər. Necə? Təbii ki, vaksinasıya... Və bataqlıqların qurudulması, xəstəlik yayın şəraitləri məhv etməklə... Bunlar da fərziyyə sayıla bilər - amma indi bəşəriyyəti bütünlüklə başqa mövzu narahat edir... İndiyə qədər görünməmiş və daha böyük əhatəsi olan mövzu... Koronavirus... Bu barədə o qədər danışılıb ki... Koronavirus öz xəstəlik bacı-qardaşlarından fərqlənir - bəzən beş-altı ay ərzində yenidən yoluxa bilər xəstə. Bəs niyə yəna vaksin təbii cürü dəniyə səhiyyəsi? Çünki başqa çarə tapmayıb hələ bəşəriyyət. Yəni dünyanı inək qurtaracaq...

3 762 nəfər COVID-19-a yoluxub, 38 nəfər ölüb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 3 762 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3 812 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 38 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 436 257 nəfər koronavirus infeksiyasına yoluxmuş faktı müəyyən edilmişdir, onlardan 377 287 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5760 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 53 210 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 19 017, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 4 517 734 test aparılıb.

Arzuman Abdulkərimov:

"Təəssüf ki, bəzi bədxahlar..."

"ATƏT-in Minsk Qrupunun yenidən dirçəldilməsi bizim Qarabağ probleminin tam həllini bir neçə il uzada bilər"

Bu sözləri "Ade.az"-a açıqlamasında Ana Vətən Partiyasının sədrinin müavini Arzuman Abdulkərimov Rusiyanın xarici işlər naziri Lavrovun Moskvada erməni həmkarı Ararat Mirzoyanla görüşdə sözü gedən təşkilatın yenidən dirçəldilməsi barədə dediyi fikirlərə münasibət bildirərək deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan bundan sonra ATƏT-in nə özünə nə də Minsk qrupuna ehtiyac duymur. "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hələ ötən ilin dekabrında ATƏT-in həmsədlərini qəbul edərkən bu qurumun 30 ildə faydasız iş-

lədiyini onların üzünə dedi. Ona görə də, Dağlıq Qarabağın statusu kimi ATƏT-in Minsk Qrupu bizim üçün tarixdə qaldı. Ermənilər öz havadarları ilə Qarabağla bağlı hər hansı dividend əldə etmək üçün bu məsələnin həllinin uzadılmasına çalışırlar. Buna da nail ola bilməyəcəklər",- deyərək partiya funksioneri bildirib. A.Abdulkərimov onu da vurğulayıb ki, xaricdəki düşmənlərimizin dili ilə danışan bəzi bədxahlar yenə də Azərbaycan hökumətini sort tədbirlər görməməkdə günahlandırırlar.

"Onlar 44 günlük Vətən müharibəsindən əvvəl də belə danışırdılar. Nə oldu? Azərbaycan Prezidenti dəfələrlə demədimi, heç kim narahət olmasın, mən hər şeyi gözəl bilirəm, hər şeyin öz vaxtı var? Azərbaycanın illərlə dəqiqliklə hazırlaşmasının nəticəsində 44 günlük Vətən Müharibəsində Ermənistan və onun havadarlarına qalib gəldik. İndi də erməni təxribatlarına uymamaq lazımdır. Sözlərlə cənab Prezidentin hansı qərar verməsini gözləməliyik. Çünki onun hər bir qərarı illərlə dəqiq hesablanmış, ölçü-biçilən qərar olduğu üçün nəticəsi mükəmməl olur".

İLTİFAT

Xəbərdarlıqlara məhəl qoymurlar

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi isti yay günlərində davamlı olaraq sürücüləri maarifləndirir ki, daha diqqətli olsunlar. Çünki bu cür hava şəraitində sükan arxasında yuxulamaq, ötmə əməliyyatını pozmaq, tez-tez manevr etmək və eyni zamanda kondisionersiz avtomobillərlə mənzil başına getmək çox təhlükəlidir. Hətta bir çox sürücülər yol polisini stasionar postlarda belə yaradılmış şəraitdən istifadə etmirlər, yoruldularına baxmayaraq, sükan arxasında ayləşərək hərəsa tələsirlər.

Təbii ki, 16 saat istirahət etmədən avtomobilləri idarə etmək bir çox halda

ağır fəsadlar verir. Və eyni zamanda ağır sürücü yorulubsa və sükan arxasında mürgüləyirsə, elə həmin avtomobil saxlamalı, stasionar postlarda yaradılmış şəraitdən istifadə etməklə soyuq su ilə əl-üzünü yumalıdır.

Təəssüf ki, buna əksər sürücülər laqeyd yanaşır. Məsələn, bu yaxınlarda respublikanın avtomobil yollarında minik avtomobilini idarə edən sürücü sükan arxasında yataaraq idarəetməni itirib və nəticədə avtomobil yolun kənarında ki ağaca çırpılaraq ağır faciə baş verib. Bu qəza zamanı beş nəfər dünyasını dəyişib.

Bax, görürsünüz mü, yol polisi mütəmadi olaraq sürücülərə xəbərdarlıq edir ki, ehtiyatlı olsunlar, yuxulayarkən avtomobil saxlasınlar və postlarda yaradılmış şəraitdən istifadə etsinlər. Amma əfsuslar olsun ki, bir çox sürücülər yol polisinin bu maarifləndirici işlərinə diqqət yetirmir, xəbərdarlıqlarına məhəl qoymur və bu zamanda ağır qəzalar qəçilməz olur.

Emil FAİQOĞLU

Pandemiya dövründə turistlər Azərbaycana əsasən hansı ölkələrdən gəlir?

Pandemiya dövründə xaricdən Azərbaycana turistlər əsasən ərəb ölkələrindən, Türkiyədən və Rusiyadan gəlirdilər. Lakin avqustun 5-dən artıq ölkəyə hava nəqliyyatı ilə gəlmək üçün 20-dən artıq ölkəyə icazə verilib. Son müşahidələrimiz həmin ölkələrdən də Azərbaycana turistlərin gəldiyini göstərir.

Bunu Trend-ə turizm üzrə ekspert Ceyhan Aşirov deyib.

Ekspert bildirib ki, ümumilikdə Azərbaycana hava nəqliyyatı ilə 30-a yaxın ölkədən insanların gəlməsinə icazə verilib, yəni Azərbaycan 30-a yaxın ölkə ilə hava sərhədlərini açıb: "Müəyyən pandemiya qaydaları daxilində həmin ölkələrdən Azərbaycana insanlar gələ bilərlər. Qeyd olunduğu kimi, gələnlər əsasən ərəb ölkələrinin, Türkiyə və Rusiya vətəndaşlarıdır. İcazə verilən digər ölkələrdən də gələnlər var, lakin onların sayı çox azdır. Ümumilikdə, xaricdən Azərbaycana gəliş kətləvi xarakter daşımur.

Gələnlər həm istirahət, həm də iş məqsədi ilə Azərbaycana üz tuturlar. Ancaq gələnlərin təqribən 80 faizi turizm məqsədi ilə gəlir. Artıq turizm mövsümü bitmək üzrə olduğu üçün xaricdən gələnlərin də aşağı düşəcəyi ehtimal edilir".

Qeyd edək ki, hazırda Azərbaycana hava nəqliyyatı vasitəsilə 29 ölkədən vətən-

daşların gəlməsinə icazə verilir. Həmin ölkələrin siyahısı aşağıdakı kimidir:

- Türkiyə;
- Rusiya;
- ABŞ;
- Bahreyn;
- Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri;
- Böyük Britaniya;
- İsrail;
- Macarıstan;
- Qatar;
- Almaniya Federativ Respublikası;
- Avstriya Respublikası;
- Belçika Krallığı;
- Cəxiya Respublikası;
- Danimarka Krallığı;
- İrlandiya Respublikası;
- İspaniya Krallığı;
- İsvç Krallığı;
- İsveçrə Konfederasiyası;
- Kanada;
- Lüksemburq Böyük Hersoqluğu;
- Malta Respublikası;
- Niderland Krallığı;
- Polşa Respublikası;
- Portuqaliya Respublikası;
- Serbiya Respublikası;
- Sinqapur Respublikası;
- Sloveniya Respublikası;
- Slovakiya Respublikası;
- Yunanıstan Respublikası.

Taliban Çini Əfqanıstanın əsas tərəfdaşı adlandırılıb

Taliban Çinə əsas beynəlxalq tərəfdaş kimi baxılır.

Bu barədə hərəkatın nümayəndəsi Zabiullah Mücahid bildirib.

"Çin bizim əsas tərəfdaşımızdır, bizim üçün əsas və müstəsna bir fərsətdir, çünki ölkəmizə sərmayə qoymağa və yenidənqurma işlərini aparmağa hazırdır", - Mücahid italvan "La Repubblica" qəzetinə müsahibəsində deyib.

Mücahid Pekin tərəfindən həyata keçirilən "qədim İpək Yolumun dirçəlməsinə xidmət edəcək" proqramı yüksək qiymətləndirib.

O, həmçinin Çinin Əfqanıstanda mədən sənayesinin bərpasına kö-

mək edəcəyinə ümid etdiyini bildirib.

Zabiullah Mücahid vurğulayıb: "Çin bizim dünya bazarlarına buraxılış vəsiqəmidir".

MEHRİBAN

Aqil ABBAS

"CIDIR DÜZÜ NİYƏ MÜQƏDDƏSDİR?"

(Mehriban xanım Əliyevanın ad gününə)

Axırıncı dəfə Cıdır düzündə 91-ci ildə olmuşam. Üstündən 30 il keçir, yaqın bu gündən sonra Cıdır düzündə istədiyim vaxt olacam.

91-ci ildə niyə Şuşaya və Cıdır düzünə getmişdim, bu ayrı bir yazının mövzusu, onu da ayrıca yazacam. Yeni sızı yormağ istəmirəm. Hərçənd ki siz də uzun yazılar oxumağı xoşlamırsınız və daha çox hansısa iki qadın müğənninin dodaq-dodağa öpüşməsi sizi daha çox maraqlandırır, nəinki Cıdır düzü.

Bəli, axırıncı dəfə 91-ci ildə Cıdır düzünə ayağım dəyib, Şuşaya silah-sursat aparmışım.

Nə işə...
Təbii ki, insanların çoxunun Cıdır düzünün müqəddəsliyi, tarixliliyi haqqında məlumatı yoxdur. Çünki bu barədə az yazılıb, onu da

haqqında bircə kəlmə yazmamısınız? Yazmırsınızsa, göstərin görək.

Cıdır düzü həm tarixdi, həm muzeydi, həm də müqəddəs bir yerd

Tarixdi ona görə ki, orda Pənah xan olub, İbrahim xan olub, Mehdiqulu xan olub, Məmməd bəy Cavanşir Batmanqılınc olub, Natəvan olub...

Cıdır düzündə Pənah xanın, İbrahim xanın, Mehralı xanın, Məmməd bəy Cavanşir Batmanqılıncın, Mehdiqulu xanın həm özlərinin, həm də atlarının ayaq izləri var.

Bir dəfə oxudum ki, Luvrdə müəyyən yerləri qızıl çərçivəyə alıblar ki, Napoleonun bu yerlərə ayağı dəyib. Mən demirəm Cıdır düzündə də haralarisa qızıl çərçivəyə

indiki nəsil oxumayıb. Mənim bu yazdığım yazını da uzaqbaşı 3-5 min adam oxuyacaq. Amma bunu yazmaq lazımdı, o 3-5 min adam üçün yazmaq lazımdı.

Mirzə Cəlil yazır ki,

sözünü o kəslərə de ki, onlar sənə qulaq asmayı, ya hamamda yatırlar, ya da xoruz döyüşdürürlər və sair və ilaxır.

Şükürler olsun ki, indi hamamda yatan yoxdur, çünki Operativ Qərarqah hamamı qadağan edib, xo-

vəyə alağ ki, bura Pənah xanın özünün və yaxınlarının ayağı dəyib. Hələ bizdə o hiss yaranmayıb.

İnşallah, Şuşanın azad olunmasında verdiyimiz 3 min şəhidin bir gün ayaq izlərinin dəydiyi yer də belə müqəddəsleşə bilər.

Cıdır düzü adı düz deyil, yenə deyirəm, bir tarixdi, bir muzeydi və müqəddəs bir yerd.

Burda Qarabağın igidləri at oynadıblar, cıdır keçiriblər, qurşaq tutublar, üzüyün halqasından ox keçiriblər.

Burda Qarabağın igidləri sevdiqləri qızı gözəlti ediblər.

ruz döyüşdürmək də yasaqdır. Deməli, bizim yazımızı heç kim oxumur.

Oxumasınlar, biz təkçə bu gün üçün yazmırıq, həm də sabah üçün yazırıq. Necə ki, Mirzə Cəlil, Haqverdiyev, Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd bəy Ağayev, Ömər Faiq Nemanzadə yazıblar, oxumayıblar, amma bir əsr sonra onların yazdıqları bestseller olub.

Qayıdaq Cıdır düzünə

Dedim axı, axırıncı dəfə bu düzdə 91-ci ildə olmuşam. Allaha şükür ki, indi yollar açılib və insanlar gedib Cıdır düzünü görür. Amma görən həmin Cıdır düzünə gələnlər hara getdiklərini bilirlermi? Səmimi deyirəm, 90 faiz bilmir. Gələnlərin 90 faizi şəkil çəkirməyə və sair və ilaxıra gedir və Cıdır düzü haqqında məlumatları yoxdur.

İndi mənim yazımı oxuyub deyəcəklər ki, bilirdik. Və əgər bilirsizsə niyə indiye qədər biriniz Cıdır düzünün tarixi bir məkən, muzey və müqəddəs bir yer olduğuna

Burda Pənah xandan başlayaraq çox gözəl tədbirlər keçirilib. Həmin tədbirlərdə xanımlar da qalib igidlərə gözəlti baxıblar.

Qala camaatı burda "Yallı" gedib, Qala camaatı ən xoş günlərini burda keçirir. Bura Qala camaatı üçün ən müqəddəs yer olub.

Qala camaatının ən çox sevdiyi, ibadət etdiyi şəxslər Cıdır düzünün aşığısında dəfn olunub və hər zaman bura ziyarətə gəliblər, başda Molla Pənah olmaq şərtilə.

Qalanın girovcağı Ərimgəldən başlayır. Xanımlar həm döyüşə gədən ərlərini, oğullarını, həm də ümumiyyətlə, səfərə gələnlərini bu Ərimgəldi deyilən yerdə oturub gözləyirdilər.

İsa Hüseynovun "Tütək səsi"ndə olduğu kimi, savaştan qayıdan hər bir kəs bütün ana və bacılarının ümidi idi. Və Ərimgəldən yuxarıda, Cıdır düzünün aşığısında böyük bir qəbiristanlıq vardı və indi də var. Düzdür, ermənilər dağıdıb, amma var. Vaqifin də qəbri ordadı, Mir Möhsün Nəvvabın da, Müctəhidzadənin də və sair və ilaxır.

Və sən həmin o məzarlığı ziyarət etməmiş Cıdır düzünə qalxa bilməzsən. Cıdır düzü ilə bağlı məqaləmi ona görə yarımçıq saxlamışdım ki, Şuşaya - Vaqif Poeziya günlərinə səfər nəzərdə tutulmuşdu. Mən də bu səfərin iştirakçısı idim. Ayın 29-unda artıq Şuşadaydım. Təsədüfən sürücümüz ağdamlıydı. Xahiş etdim ki, gəl bir yerli-bazlıq elə, bizi apar Cıdır düzünə. Bir neçə dostla üz tutduq üzü yuxarı.

Bu da Cıdır düzü

Axırıncı dəfə burda yuxarıda qeyd etdiyim kimi, 30 il əvvəl olmuşdum. Mən heç vaxt bu müqəddəs məkanı, Üzeyir bəyin, Əhməd bəy Ağaoğlunun, Firudin bəy Köçərlinin, Lətif Kərimovun, Süleyman Ələsgərovun (bu siyahıya bəlkə 100-ə qədər bu torpağın yetişdirdiyi şəxsiyyətin adını salmaq olar) ayaq izləri qalmış bir məkanın, Cabbar əminin, Seyid Şuşinskiyin, Xan əminin, Qədir Rüstəmovun o ilahi səsləri qayalarına, torpağına hopmuş bu məkanı belə görməmişdim.

Torpaq cədar-cədar olub və bu torpaq da bizlərin həsrətini çəkib. Tanrı bu xalqı elə Şuşa torpağından yaradıb. Ona görə də torpaq da öz övladları üçün darıxıb. Onların ayaq izlərinə, səslərinə, gülüşlərinə 29 il həsrət qaldığından bağı yarılıb.

Ermənilər heç vaxt bu yerlərin sahibi ola bilməzlər

Çünki Tanrı onları bu müqəddəs torpaqdan yapmayıb. Onlar Şuşaya da, Qarabağa da ələ keçirdikləri qənimət kimi baxıblar, Vətən kimi baxmayıblar. 200 il burda yaşasalar da dağların suyu, havası, günəşi, bu torpağın dadı, bərəkəti yad olduqları üçün onların qanına, iliyinə işləməyib.

Əgər onlar bu şəhəri Vətəni bil-səydilər Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Şuşanı belə xarabazara çevirməzdilər, evləri dağıtmazdılar, mədəniyyət abidələrini məhv etməzdilər. Bir dəne tikinti işləri aparmayıblar, bir yaraşığı bina tikməyiblər, bir normal otel tikməyiblər. Yalnız 4-5 olıqarx orda özünə villa tikib, vəssalam. Həmin elə o Sovet hökumətindən qalma uçuq-sökük beşmərtəbələrə yaşayıblar. Yaşadıqları binalara baxırsan cındırından cin hürkür.

O qədər şəərəfsizdilər ki, Cıdır düzünü də dağıdıblar. Ağac əkilərlər, mənasız üç-dörd ev tikiblər, elə bil Cıdır düzündən də intiqam alıblar.

Bəli, Cıdır düzü bizim tariximizdi. Ermənilərin babaları burda at oynada bilməyiblər, çövkən oynamaıyblar, qurşaq tutmayıblar, qılınc oynatmayıblar, üzüyün qaşından ox keçirtməyiblər. Vaqifin ayaq izi olan Cıdır düzündə nə bir erməni şairinin, nə bir erməni yazıçısının ayaq izi qalmayıb.

Və indi Cıdır düzündə 1982-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ucaldığı Vaqif məqbərəsinə onlar dağıtsa da, 2021-ci ildə Heydər Əliyevin varisi Möhtərəm Prezident həmin məqbərəni yenidən ucaldtı və birinci vitse-prezident Mehriban xanımla birlikdə açılışını etdi.

Əgər Cıdır düzündə bir erməni şəxsiyyətinin izi qalsaydı onun məqbərəsinə ucaldardılar. Olmayıb axı.

Bu da Cıdır düzü! Torpaq da canlıdır. Öz övladlarının ayaq səslərinə oyandı, sevindi, yarılmış bağına, yarasına sanki İsa bulagının suyunu səpdilər. Torpaq da bizə qoşulub güldürdü, sevinirdi, bizimlə bir yerdə oynayırdı, bizimlə bir yerdə sevinc göz yaşları axırdı.

Paşinyanın arvadı Anna bu düzdən Mehriban xanıma təxminən belə bir mesaj göndərmişdi ki, muğam dinləmək istəyirsə, qonaq dəvət edirik. Daha sonra bir az da abartmışdı ki, əgər müharibə etsələr daha başqa şəhərlərdə də muğamata qulaq asmağa dəvət edirik. Yəni guya yeni şəhərlərimizi işğal edəcəklər.

Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə

Şuşa başda olmaqla Qarabağ azad olundu. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimize də cansağlığı versin. Şuşa azad olundu və Mehriban xanım Əliyevanın prezidentlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu Cıdır düzündə möhtəşəm bir "Xarı bülbül" festivalı keçirdi, "Xarı bülbül" festivalının ənənəsinin özülünü qoydu. Və Azərbaycanın yaşayın bütün xalqlar bu möhtəşəm festivalda bir dostluq, qardaşlıq çələngi yaratdılar. Bütün dünyaya da izlədi. Təbii ki, Ermənistanda və Qarabağda yaşayan ermənilər də televizorun qarşısında oturub festivala baxırdılar.

Eləcə də Anna izləyirdi bu festivalı.

Bizim bu Qələbə bayramımızı. Bəli, Mehriban xanım Şuşadaydı, Cıdır düzündəydi və muğamat dinləyirdi.

Bəs, sən harda idin, Anna?!

Ay camaat, Şuşaya gedirəm

Birinci yazı

...Elə bil yuxu görürəm. Daha doğrusu, elə bil yuxu görmüşəm. Son beş gündə yaşadıklarımın heç birinə inana bilmirəm. İnana bilmədiyimdən danışmaq da, yazmaq da mənim üçün çox çətindi. İllah da ki, danışdığımı, yazdığımı təkrar yaşadığımdan o anlar yüz yaşın küresini yerə vurmış qoca bir Allah bəndəsinin əlləri kimi əllərim asir. Və mən təkcə əllərimi özümə tabe etmək üçün nə qədər güc sərf etməyə, onun yüz qatı qədrini də ürəyimi sakitləşdirməyə yönəldirəm... Əllərim, ürəyim, fikrim, hamısı bir-biri ilə bir həyəcanın içərisində qarışmışdır. O həyəcan qorxulu yuxu deyil. Amma sehirli yuxudur. Sehirlilə yuxular isə adami hər yere çəkib aparır. Bir alma ilə cənnətə də düşmək olur. Sevdiyinin yanına da gedib çıxaq olur. Bütün dünyanı bir anda gözəb dolaşmaq da. Axi sehirli yuxunun alması da sehirli. Mən də o sehirli almanı ovcumun içində əsən əllərimin gücü ilə saxlayı və sığallayırım. Sanki ayüzlümün saçlarını tumarlayırım, yanığına əl çəkirim...

Bəli, bu sehirli yuxu 2021-ci ilin avqust ayının 28-də gecə saat 9-a qalmış məni öz qoynuna aldı. Həmin an telefonuma gələn zəng yuxumun başlanğıcı oldu. O zəng, daha doğrusu o zəngin mənə çatdırdığı o səs bir layla kimi bürüdü varlığını. Bir də gördüm ki, göz qapaqlarım yavaş-yavaş birbirinə yaxınlaşdı... Bir də gördüm ki, kipriklərim öpüdü, sarmaşdı bir-birinə yüz ilin həsrətli kimi... Telefonu necə qapayıb, necə bir kənara qoyduğumu unutdum... Yadımda qalan o oldu ki, nəvəm həyəcanlı bir şəkildə atasına səsləndi:

- Babam nəse oldu...
Bəli, mənə həmin səslə təkcə nəse yox, hər şey oldu. Çünki o səs mənə dedi ki, hazırlaşın, Şuşaya gedirsiniz!

Bu yuxu idi, əvvəlindən başlayan yuxu. Telefon zəngini mənə yaşadığımdan bütün gecəni ürəyimdən, fikrimdən keçirdim. Ölədim hər şeyi. Ələyə-ələyə də kipriklərimdə donan göz yaşımı yığdım ovcuma. Çünki Şuşaya getməyin həsrətini 30 il çəkmişdim... Şuşaya getməyin arzusunun 30 il dilimə getirmişdim... Şuşada olmağın şərafəti 30 il bədə qaldırılmışdim... Şuşada gəzib-dolaşmağın duasını, diləyini 30 il dilimdən uzaq getməyə qoymamışdım. Və deməli, 30 il anba-an, günbəgün, aybaay içimdən keçirdiklərim bir telefon zəngi ilə gerçəkləşirdi. Bu, həqiqət möcüzə idi, sehir idi. Və mən də həmin o möcüzənin, sehirin yuxusunu görməyə başlayırdım...

Açıq deyəcəm, özdə əlimi ürəyimin üstünə qoyub deyəcəm. İnən insanın, inanmayan da özü bilsin, bir də Allahı. Avqustun 29-da işə, "Ədalət" qəzetinə gəldim. Özümde cəsarət tapmadım ki, kimsə deyim, yuxumu kiminləse bölüşüm. Yəni bəyan edim ki, mən Şuşaya gedirəm! Nəhayət, bu yuxunun təlsimini açan da gəldi çıxdı redaksiyaya. Mənim vəkilim, yazıçı Aqil Abbas redaksiyanın dəhlizində qarşılaşanda ilk sözü bu oldu:

- Təbrik edirəm, Şuşaya gedirsiniz...
Bilmədim nə deyim, ona içimdəkiləri necə çatdırım. Yalnız həminin edəcəyini, deyəcəyini üslubda, qaydada, formada... Sağ olun, təşəkkür edirəm, - söylədim. Bu sözdən sonra hər kəs bir qərübə nəzərlərə mənə baxdı. O nəzərlərdə çox şey vardı, sevinc də, fəxarət də, əhəttə bir az həssəd də. Mən bütün bunları bir anın içində izlədim. Xüsusilə, Faiq Qismətoğlunun "Əbülfət, bu sənə halal haqqıdır" söyləməsi, bilisayarı yazarımlı Elnarə xanımın "Təbrik edirəm, müəllim" deməsi məni inandırdı ki, mən

Şuşaya gedirəm. Məhz bundan sonra bir az cəsarətlənib ən əziz adamlarıma, ən doğmalarıma telefon açıb Şuşaya gedəcəyimi xəbər verdim. Bu yerdə mütəlləq boynuma almıyım. Həmin o sehirli telefon zəngindən sonra balaca kitabxanamda əyləşib Allahımla, bir də onunla söhbət etmişdim. Ona görə ki, bu xəbəri Allahımdan və ondan öncə kimsənin bildiyinə güvənmə yox idi. Yəni, birmənalı şəkildə əmin idim ki, bu xəbər mənə yol gələndə artıq Allahım və bir də O bilir-di...

İşlə necə oturdum, necə yazdım, pozdum, onun barəsində yazmaq belə də yeri deyil. Çünki o yuxunu gören adam hansı işi görə bilər, hansı yazını yaza bilər. Bunu təxmin etmək o qədər də çətin deyil. Və mən də həmin yuxunun mənə yaşatdıqlarını, mənə yaratdıqlarını hiss etməyi, oxumağı, dostlarımla, oxucularımın ixtiyarına verirəm. Birca evə gedəndə böyük nəvəmlə telefonla danışdım. Nigara dedim ki, baban Şuşaya gedir. Həmişə dilavər olan nəvəm bir anlıq dururdu. Sonra elə uca səslə dedi ki, baba, qorxma, əsgərlərimiz erməniləri ordan qovublar. Şuşa bizimdi!

Düzünü deyim ki, onun bu sözləri dəyəcəyini heç ağılımın ucundan da keçirtməmişdim. İndinin özündə də nəvəmin dediklərini bilgisayara dikte edəndə də, Ali Baş Komandanın "ŞUŞA BİZİMDİ, ŞUŞA AZAD OLUNDU!!!" - deyərək xalqa etdiyi müraciəti xatırlayıram. Çünki mən həmin gün ağlamışdım, elə indi də gözümün yaşını güclə sıxıb saxlamışam. Düşünürəm ki, həmin müraciət özünü azərbaycanlı sayan hər kəsin yaddaşına əbədi möhürlənibdi. Komandanın həmin səsi hər kəsin qulaqlarında Şuşa adı gələndə, Şuşa sözü işləndikdə mütəlləq eşidilməlidir, təkrarlanmalıdır və "ŞUŞA SƏN AZADSAN, ŞUŞA SƏN BİZİMSƏN, ŞUŞA BİZ GƏL-DİK!!!" sözləri ən müqəddəs kəlam kimi həyatımızın təkcə rəmzi mənası yox, həm də özü olmalıdır. Necə ki, mən onu özümün, ruhumun ifadəsi kimi, məhz həmin o müraciətdən sonra görürəm və özümə hər yerdə aparıram...

Bəli, yuxunun davam edəcəyinə içimdə bir damcı şübhə var idi. Yəni, bu zəngin hələ hər şey demək olduğuna tam inanmamışdım. Ona görə də həyəcanımı nə iləsə ovutmağa, özümü hansısa bir üsüllə sakitləşdirməyə çalışırdım. Gah dostlara zəng edirdim, gah internetdə başımı qatırıdım. Saytlarda da artıq informasiyalar tirajlanırdı. Açıq-aydın görünürdü ki, Şuşada Vaqif pəzeiyatı gününəlinin açılışı olacaqdır. Amma...

Amma "olacaq" "olmaq" arasında bir əsirlilik yoxdur. O yolu mən keçəcəm, yoxsa yox, o yolda mən olacam, yoxsa yox xəyallarımın qırıqlarını denləyəcəm?..

Bax, bu sualın özü insani az qala dəli edir. Özü də içində təkrarlanan bu sual kənardan gülüş də doğura bilər. Bu səbəbdən nə o sualı, nə onun cavabını, nə də yozumunu ruhumdan uzaq olan kimsə ilə bölüşə bilmirəm... Mən də Allahımı və Onu yanımda, canımda, ruhumda görə-görələrlə danışmaqda da səfərbər ola bilmirdim.

Düşünürdüm ki, birdən alınmaz... Birdən gedə bilmərəm, birdən aparmazlar və ən əsası ağımda hakim olan bir fikir vardı. O da bu gün dünyanı özünün Cıdır meydanına çevirən COVID-19 idi.

Ağıla gələn başa gələr deyirlər. Həmin düşüncələrin içində həmin zəng bir də səsləndi. Bildirdilər ki, şəxsiyyət vəsiqənlə birlikdə ayın 29-da səhər saat 9-da Respublika Məşmənaxanasında olmalıyıq. Yola düşməmişdən öncə COVID-19 ilə bağlı testdən keçmək lazımdır. Mən bu tes-

tdən keçdiyimi də, hər iki peyvəndi vurduğumu da bilsəm də, amma edilən təklif məni ümidləndirdi. Deməli, mənim Şuşaya getməyim, daha doğrusu gedəcəyim bir az da reallağa yaxınlaşırdı. O Şuşaya ki, döyüş zamanı yazmışdım:

Şuşanın yolu!

Aramsız güllə yağışı balayır torpağı dəlib keçir daşı, otu, ağacı, yarpağı... bir ığid sol əliyə

sıxıb ürəyini - dizi üstə qana boyanmış barmağı - ovcu qan dolu... sağı əliyə tutub bayrağı güclə dayanıb baxır, baxır və bağırır: irəli, qardaşlar, görünür Şuşanın yolu!..

Bəli, mənim üçün bu zəng Şuşanın yolunu da göstərdi. O yol elim toxunacaq, nəfəsim çatacaq bir məsafədə idi. Birca qalırdı hələlik COVID-19-dən keçmək...

Görəsən, gecə niyə belə uzanır? Bəlkə ələyindən daş asılıb və kimsə gecəni hardasa söhbətə tutub. Görəsən, o kimsə mənim nə qəldiyimdən xəbərdar deyil? Niyə gecikdirir gecəni? Niyə mənim həsrətini ömrünü uzadır? Niyə tez sökülür dan, açılır səhər? Axi, COVID-19 testindən sonra da hələ mən cavab üçün nə qədər gözləyəcəm... O nə qədərini içərisində ömrüm nə qədər eriyəcək... Eh... Düşündükcə saatın əqrəblərinə diqqət yetirdikcə lap səbirsiz oluram. Ona görə evdən bayıra, küçəyə tərəf çıxıram. İstəyirəm ki, yolun gəlib keçən hər kəsi saxlayıb deyəm:

- Ay qardaş, mən Şuşaya gedirəm...
- Ay əmi, ay dayı, ay vətəndaş, mən Şuşaya gedirəm...
- Ay xanım, ay qızım, ay bacım, mən Şuşaya gedirəm...
- Ay camaat, mən Şuşaya gedirəm...

... Qulağıma sevə-sevə izlədiyim və dəyərli dostum yazıçı, publisist Akif Əlinin də rol aldığı "Tütək səsi" filmi düşür. O filmin sonunu xatırlayırsınız? Orda o poçtalyon qız necə qışqırır:

-Ay camaat, əsgər gəlir...

İkinci yazı

...Səbirsizliyin, rahatsızlığın gözleməyi sən demə əbəsdə deyilmiş. Ürəyimə daman, ağıma gələn gerçəkləşmişdi. Belə ki, deyilən məqamda şəxsiyyət vəsiqəm əlimdə Respublika otelinin qarşısında növbə tutdum. Elə növbədə də öyrəndim ki, şair dostum, həmkarım Emin Piri Şuşaya gedə bilməyəcək. Çünki yoxlamanın nəticəsi yaxşı çıxmamışdı. Bu xəbər həqiqətən məni üzdü. Çünki döyüşə-döyüşə, əlində silah Füzulini, Hadrutu, Tuğu keçən Emin Şuşaya əlində qələm gedə bilmədi. Bu, çox üzücü bir hal olsa da, bunun özü də bir qədərdir, bir yazıdır. Ola bilsin ki, növbəti səfərlər Emin üçün daha uğurlu, daha maraqlı olacaq. Bütün hallarda mən növbəmi

bu arayışı sizə təqdim etdiyim, daha doğrusu, içimdə yazıb sıraladığım vaxt Əli müəllim də mənim Şuşa səfərinə gətirməyə sevindiyini bildirərək məni təbrik etdi. Sonra əlavə olaraq xatırladı ki, indi Mustafa da gələcək (söhbət dəyərli yazıçımız Mustafa Çəmənindən gedir - Ə.M.).

Yavaş-yavaş səfər yoldaşlarım Respublika otelinin qarşısına toplaşır. Baxıram, gələnlərin arasında xalq yazıçısı Anar, xalq yazıçısı Elçin, böyük sənətkarlarımız Polad Bülbüloğlu, Fəhəd Bədəlbəyli, xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı, millət vəkili Aqil Abbas, Nizami Cəfərov, Jalə Əliyeva, Fazil Mustafa, dövlət xadimləri Həsən Həsənov, Vilayət Quliyev və digərləri ilə birlikdə mənim tanıdıklarım Zakir Fəxri, Vaqif Bəhməni, Əli Mahmud, Ələmdar Quluzadə, Etimad Başkeçir, Yusif Rzayev, Elxan Qaraxanlı, Barat Vüsal, Vaqif Aslan, Vaqif Yusifli, Qafar Cəfəri, İsmayıl İmamzadə, Asim Yadigar, Adil Cəmil, Təranə Vahid, Rəsmiyyə Sabir, Fərid Hüseyn...

Bu ilk baxışdan görüb göz yaddaşına köçürtdüyüm səfər yoldaşlarımdır. Onların arasında Şuşanı artıq bir neçə dəfə ziyarət etmiş Zahid Abbasov, həmçinin Vasif Quliyev də var. Böyük həvəsle adlarını dikte etdiyim həmkarlarımdan kiminlə bir maşında yol yoldaşı olacağımı, daha doğrusu, olmaq istədiyimi fikrimdən keçirdirəm. Bu da təbiidir. Adətən, yol yoldaşı məsafəni qısaldan, onu daha maraqlı edən adam olanda yorğunluq hiss etmərsən. Bir az da konkret ifadə etsəm, o yolun necə keçib getdiyini, mənzil başına necə çatdığını son məntəqədə duyub anlayırsan. Məhz bu səbəbdən də mən özüm üçün iç dünyamda yol yoldaşı seçirdim. Tam səmimi deyim ki, seçdiyim həmin insanlardan yalnız iki nəfəri mənimlə bir maşında Şuşaya gədesi oldu. Onlardan biri AYB-nin Lənkeran şöbəsinə rəhbərlik edən dostum Qafar Cəfəri, digəri də Şuşada haqqı olan, Şuşa mədəniyyətinin qoruyucusu, yaşadıb bu günə gətirib çıxaran Zahid Abbasov idi...

Bəli, testdən keçdik. Tapşırıq verildi ki, sabah saat 7-də yenə bu məkanda olmalıyıq. Buradan Şuşaya yola düşəcəyik. Özümüz üçün zəruri olan əşyaları götürməyi məsləhət bildirdi. Tövsiyə etdi ki, şəxsiyyət vəsiqəmini unutmayaq. Çünki Şuşada da oteldə qeydiyyatda düşmək lazım gələcək. Beləcə, avqustun 29-una yaşamaq mənim üçün həm asan oldu, həm də çətin. Ona görə çətin oldu ki, günün qalan vaxtını yenə düşünməli, yenə xatirələrlə qol-boyun olmalı idim. Şuşalı günlərim, Şuşadan son ayrılığım təkrar yaşamaq heç də asan deyildi. Bir tərəfdən ekranlarda yayımlanan görüntülər, Şuşanın indiki günləri, bir tərəfdən də Şuşadan ayrılana qədər gördüklərim...

Bax, bunların arasında var-gəl edəndə bir çıxış yolu axtarırdım. Köməyimə dostlarla vaxt keçirtmək istəyi düşdü. Amma sonra vaz keçdim. Düşündüm ki, Şuşaya getməmişdən öncə Buzovnadada yaşayan qızım La, Sənubərimlə görüşüm. Elə də etdim. Həmin istiliyə baxmayaraq, üz tutdum Buzovnaya. Gəlişmədən o da şad oldu. Gedəcəyimi eşidəndə isə bir az tutuldu. Axi o Şuşanı görməmişdi. Həm yolun uzaqlığı, həm ürəyimdəki problemlər, həm də bu pandemiya zibil onu narahat edirdi. Mən də həmişəki kimi onunla zarafatımdan qalmadım:

- Sənuşum, heç narahat olma, ordan sənə bir yekə qucaq dolusu sözsöhbət gətirəcəm. Üç gün üz gecə danışacam, qurtarmayacaq. Yaz olsaydı Xarı Bülbül də gətirirdim. Qalsın Xarı Bülbül məsələsi gələn səfərə. Qismət olar gələn yaz ailəvi gedirik, özünü yığarsız Xarı Bülbül. Hə, bir də

imkan olsa, sənə bir ovuc İsa bulağının suyunu gətirəcəm. Belə deyə-deyə ovcumu da elə tutdum ki, sanki İsa bulağının suyu axıb dolacaq ovcuma...

Axşamcağı qayıtdım şəhərə. Yır-yığış etməyə başladım. Sanki bu dəqiqə yola düşəcəm. Elə bil ki, maşın dayanıb qapının ağızında məni gözləyir. Sürücü də əlini qoyub siqnalın üstünə...

Bütün bu rahatsızlığım, səbirsizliyim yavaş-yavaş ailəyə də sirayət edirdi. Nəvələrim, hərsə bir tərəfdən sallaşır tez-tez soruşurdular:

- Baba, elə indi gedirəm? Gecəni bizlə qalmaqalacaq?

- Mən də gülümsəyərək (bununla içimdəki səbirsizliyi gizlədirdim - Ə.M.) onları öpüb və danıxmayan səbəh gedəcəm. Siz onda yatılı olacağsınız, - dedim.

Bu yerdə bir daha etiraf edim ki, həqiqətən çox səbirsiz olmuşdum. İnən ki, dözə bilməyib maşına əyləşdim və digər nəvəmi görmək bəhanəsi ilə evdən çıxdım...

Yarıb keçir səngəri, İradəsi, qeyrəti... Ayaqdadır bu günlər - İnsanlığın heyratı!..

Öpür durmadan bir an, Barmaqları tətii... Düşmənin bayrağına - Möhür vurur tətii!..

Atlanmış Ağatlıdı, Qaranlığı yarı O! Yeldən də qanadlıdı - Şuşamıza varır O!

Bəli, 44 günlük müharibəmizin ilk günlərində yazdığım bu şeir gəlib düşdü yadıma. Mən onun içində təkrarlana-təkrarlana şəhərin açılmasını gözləyirdim... Gözləyirdim ki, Respublika otelinin qabağında əyləşəcəyim maşının yola düşməsi işarəsi verilsin... və bir də gözləyirdim ki, maşında mənimlə birlikdə olacaq dostlarımla kimiyini öyrənəm... Gözləyirdim ki, maşınlar yola düşəndə hamı bir ağızdan desin:

- Biz Şuşaya gedirik!
- Şuşa, biz gəlirik!
- Şuşa, sən bəzimsən!
- Şuşa, biz bir daha ayrılmayacağıq!

- Şuşa, görüşümüz mübarək!
...Birməfəsə etdiyim piçitilən, içimdə təkrarladığım diləkler yadıma yenə 10 noyabr 2020-ci ildə yazdığım şeiri saldım. Onda yazmışdım ki:

*İllə, ayla gözlədim
Günlə, sayla gözlədim...
Qışla, yayla gözlədim -
Mən bu günü!*

*Dərd-ələmlə gözlədim,
Vaxt-sələmlə gözlədim...
Mərd qələmlə gözlədim -
Mən bu günü!*

*Para yurdla gözlədim,
Son umudla gözlədim!
Bir Boz Qurdla gözlədim -
Mən bu günü!*

*"Ah" geyinib gözlədim,
Gah deyirib...gözlədim
Şah! - deyildi, gözlədim -
Bax bu günü!*

Şuşada görüşərik, inşallah!.. Səbiri olun ki, mənimlə birlikdə gözə biləsiniz Şuşanı!...

(ardı var)

Keşlə sakinlərinin 30 illik problemi həll olundu

Nizami rayonu Keşlə qəsəbəsinin sakinlərinin həyatı üçün illərdir böyük təhlükə yaradan problem artıq həllini tapıb. Söhbət 30 ildən çoxdur 100-dən çox mənzilin üzərindən keçən yüksək gərginlikli elektrik xətlərindən gedir.

Bu barədə Milli Məclisin deputatı Könül Nurullayeva məlumat verib.

Bildirib ki, Nizami rayonu Keşlə qəsəbəsi, N.Abdullayev küçəsi 4/44 ünvanında seçicilərlə keçirdiyi görüşlər zamanı sakinlər qarşılaşdıqları bir sıra problemlərin həll edilməsi üçün köməklik göstərilməsini xahiş ediblər:

"Sakinləri ən çox narahat edən problemlərdən biri 30 ildən çoxdur 100-dən çox mənzilin üzərindən yüksək gərgin-

likli elektrik xətlərinin yeraltına keçirilməsi idi. Məsələ ilə bağlı "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Vüqar Əhmədov müraciət etdim.

V.Əhmədov müraciətimə operativ reaksiya verərək "Azərişiq" ASC-nin müdaxirəsinin iştirakı ilə qeyd olunan ünvanı baxış keçirdi və yüksək gərginlikli elektrik xətlərinin yeraltına keçirilməsi üçün yerində göstəriş verdi".

Könül Nurullayeva qeyd edib ki, bu proses kifayət qədər maliyyə vəsaiti tələb etməsinə baxmayaraq, "Azərişiq" problemin operativ şəkildə həllini təmin edəcək. K.Nurullayeva sakinlərin təhlükəsizliyinə xüsusi həssaslıqla yanaşdığına görə, "Azərişiq" rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

ABŞ-da fəvqəladə vəziyyət elan olunub

ABŞ Prezidenti Cozef Bayden "İda" qarşısına məruz qalmış Nyu-York və Nyu-Cersi ştatlarında fəvqəladə vəziyyət elan edib.

Son məlumatlara görə, leysan yağışları və daşqın Nyu-York ştatında 23, Nyu-York ştatında isə 15 nəfərin həyatına son qoyub. "Prezidentin sərəncamı daxilli təhlükəsizlik departamentinə və fəvqəladə halların idarə edilməsi üzrə federal agentliyə tövbi fəlakətin fəsadlarını aradan qaldırılması üzrə bütün sayları koordinasiya etmək salahiyyəti verir", - Ağ Evin bəyanatında deyilir.

MEHRİBAN

Ağaclar da əsirlikdən xilas oldu

Vaqif pəzeiyatı günləri ilə bağlı Şuşaya səfər etməmiş şair və yazıçılarımız arasında olan Etimad Başkeçir qələm dostları ilə Şuşanı gəzib dolaşır. Onun enişli-yoxuşlu küçələrinə, dağılmış evlərə, kol basmış həyət-bacaya nəzər salıb üzünü Salam Sarvana tutub deyir:

- Ay Salam, gör həyətlərdə nə qədər meyvə qalıb. Amma ağaclar da lap əldən düşüb ha. Dibin belləyən, suyunu verməyən olmadığına elə bil onlar da əsirlik çəkiblər.

Bu sözləri eşidən şair Vaqif Aslan öz-özünə danışmış kimi ortalığa deyir:

- Etimad bəy, həqiqətən 44 günlük müharibə ağacları da əsirliyi-nə son qoydu!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

№ 78 (2259) 4 sentyabr 2021-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Mediannın İnkişafı Agentliyi

Nizamının vəsf etdiyi Bərdə

Azərbaycanın qədim yaşayış məskənlərindən biri olan Bərdə təkcə bir bölgə deyil, həm də tariximizin parçası kimi zaman-zaman diqqət mərkəzində olubdur. Özü-nün qədimliyi qədər də bu qədimliyi ifadə edən maddi-mənəvi yadigarları ilə də diqqəti çəkən Bərdə mövcud olduğu böyük bir zamanda həmişə insanları özünə cəlb etmiş, xüsusilə də xarici işğalçıların bu şəhərə xüsusi marağı olub.

İpek Yolu üzərində yerləşən Bərdənin səsi, sorağı ən qədim tarix kitablarında da yer alıb. Belə ki, tarixin atası sayılan Herodokun mükəmməl kitabından tutmuş bugününümüzün tarix kitablarına qədər hər bir yazılı nümunədə Bərdə haqqında informasiyaya, bilgiyə rast gəlmək mümkündür. Bu mənada böyük Nizamın "İskəndərnamə"də vəsf etdiyi Bərdənin tərifi bu şəhərin, bu paytaxtın həm yaşını, həm özəlliklərini, həm də sərvətini hər kəsə təqdim edibdir. Nüsbənin başçısı olduğu Bərdə dövlətində də mövcud qayda-qanunlar, hakimiyyətin idarə mexanizmi, Bərdənin təsərrüfat həyatı, Nizamı qələmi ilə yaddaşlara köçürüb.

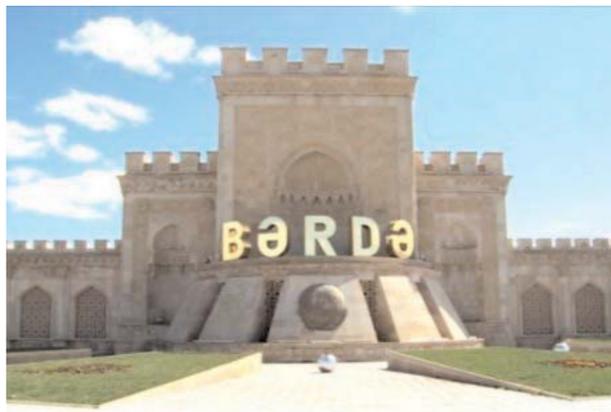
Bax, belə bir tarixi yaşayış ərazisi olan Bərdənin Sovetlər dövründə daha çox kənd təsərrüfatı rayonu kimi inkişafında pambıqçılıq xüsusi yer tutub.

Bərdəlilər kənd təsərrüfatını heyvandarlıq, bostan-tərəvəz məhsulu istehsal sahəsində də müəyyən uğurlar qazanıblar. Əvvəldə vurğuladığım kimi bu rayonda ən çox diqqət pambıqçılığı yönəldilmişdir. Ona görə də

Bərdədə pambığın tedarükü, emalı ilə bağlı müəssisələr də yaradılmış, xüsusilə, pambıqtəmizləmə zavodları həmişə növbəlik sistemində çalışmışdır. Demək olar ki, Bərdə Pambıqtəmizləmə zavodlarında heyət hər zaman qaynamışdır. Bu istehsalın gətirdiyi gəlir də Bərdədə insanların maddi durumun yaxşılaşmasına, bütövlükdə bu qədim şəhərin görkəminin dəyişməsinə öz sözünü demişdir.

Artıq müstəqil Azərbaycanın bir ərazi vahidi olan Bərdədə yeni dövrün qanunlarına uyğun olaraq özəl təsərrüfatlar iş adamlarının, fermerlərin, sahibkarların öz layihə planlarına uyğun olaraq təsərrüfat sahələri qurulur.

Bu da Bərdədə bir çox məsələlərin kökündən həll edilməsinə, şəhərin müasirləşməsinə, sosial obyektlərin həm say baxımından, həm də xidmət baxımından artıq çoxalmasına və yenilənməsinə üçün şərait yaratmışdır. Demək olar ki, bugünün Bərdəsi 20-30 il Bərdə ilə müqayisə edəndə onun nə qədər müsbət dəyişikliklərə kökləndiyini görmək mümkündür. İlk növbədə bu Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı "Regionların İnkişafına Dair Dövlət Proqramı"nın icrası nəticəsində baş vermişdir. Yəni, Bərdə Rayon İcra Hakimiyyəti cənab Prezidentin tapşırığına uyğun olaraq yerli şəraitə nəzər almaqla Bərdənin inkişaf perspektivlərinə uyğun layihələr ortaya qoymuşdu. Bunun nəticəsində də rayonda kənd təsərrüfatı ilə yanaşı, sənaye sahələri də, tikinti-quruculuq işləri də yeni müstəvidə həyata vəsiqə almışdır.

Bərdəyə yolu düşən hər kəs abidələşən bu şəhərin görkəmini gözəndən keçirəndə açıq görə bilər ki, təqribən 145 min nəfərə yaxın əhalisi olan Bərdədə hər gün ərazinin görkəmini dəyişən bir yeni quruculuq işinə imza atılır.

Küçə və yolların çəkilməsi, abadlaşması, yenidən qurulması işləri təkcə şəhər mərkəzində deyil, həm də rayonun bütün ərazilərində həyata keçirilir.

Bərdə şəhərində olarkən yeni salınan körpü, ticarət mərkəzi, genişləndirilmiş park, həmçinin istifadəyə verilməmiş imdan kompleksi, mədəniyyət mərkəzləri, Heydər Əliyev Muzeyi və digərləri adamın diqqətini çəkməklə, həm də onda xoş təəssürat yaradır.

Təkcə tikinti-abadlıq işlərinin sırasını qeyd etsək, onda böyük bir siyahı ilə qarşılaşa bilərik. Bu da o deməkdir ki, Bərdədə abadlığa, yenidənqurmaya xüsusi diqqət yetirilir.

Bu gün Bərdə şəhəri ilə yanaşı, onun digər ərazilərində də mövcud olan qədim abidələrə göstərilən diqqət də müəyyən mənada təqdirəlayiqdir.

Amma etiraf edək ki, Bərdədə mövcud olan bütün abidələr dövrün tələblərinə uyğun şəkildə qorunmur, bunlara turist səfərləri təşkil edilmir. Əgər əlaqədar təşkilatlar, eləcə də Bərdədə tarixi abidələrə, mədəniyyət sahəsinə diqqət göstərməli olan məlum təşkilatlar öz işlərini çiçəklənən Azərbaycanın uğurları kontekstində qursalar,

onda adlarını Bərdədə hər kəsin bildiyi qədim abidələrimizin yeni yaşayış dövrü başlayar. Bu da həm Bərdəyə turist axını, həm də Bərdənin tanınması üçün önəmli bir addım olardı. Bir anlıq həmin abidələri - Bərdə türbəsi, Bərdə Cümə Məscidi və digər abidələrə diqqət yetirsək, onların həm yaşını, həm memarlıq xüsusiyyətlərini öyrənsək, bu bizim müasir arxitektura, tikinti-quruculuq fəaliyyətimizin inkişafına mütəlx mənada təsir edə bilər. Çünki həmin nüanslar təkcə qədimliyi ilə deyil, həm də qeyri-adiyyəli ilə diqqəti çəkir.

Bərdədəki səhiyyə, təhsil ocaqlarının sayı və buradakı fəaliyyəti müsbət nəticələrdir. Diqqətçəkən olsa da, ancaq hələ də rayon ərazisində təmirə, yenidənqurulumaya ehtiyacı olan təhsil və tibb ocaqları mövcuddur. Bütün görülməli işlərin içərisində mədəniyyətə, təhsilə, səhiyyəyə diqqət artırılması insanların sağlamlığına, dünyanın bugünkü tələblərinə uyğunlaşmasına kömək etmiş olar. Birmənalı şəkildə ifadə etsək, onda deyə bilərik ki, Bərdədə sosial sahəyə, maddi-mədəni sərvətlərə xüsusi diqqət tələb olunur. Bu tələblərin reallaşması da daha çox iqtisadiyyatla bağlıdır. Ona görə də Bərdədə əsas təsərrüfat sahəsi sayılan əkinçilik və heyvandarlıq daim inkişaf etdirilir. Bərdədə istehsal edilən heyvandarlıq məhsullarının çeşidinin artırılması, onun respublika bazarlarına çıxardılması istiqamətində atılan addımlar da müsbət sayılmalıdır, amma bu işdə də müasirliyi, tələbatı nəzərə almaq, yeni texnologiyalardan yararlanmaq lazımdır. Göstər-

diyimiz nüanslar həm məhsulun alıcılarının sayını artırır, həm də onu istehsal edənlərin maddi durumuna öz müsbət təsirini göstərə bilər.

Bu gün Bərdədə pambıqçılıqla bağlı müəyyən işlər görülür. Artıq bu sahədə öz əvvəlki sırasına qayıtmaq üzrədir. Düşünürəm ki, Bərdədə pambıqçılığın daha da inkişaf etdirilməsinə təkan verilsə, bu pambıq emalı müəssisələrini də hərəkətə gətirər. Hətta Bərdədə tikiliş müəssisələri də açmaq olar. Ümumiyyətlə, Bərdənin həm relyefi, həm təbiəti, həm insanları bir-birini elə tamamlayır ki, burada istənilən sahəni inkişaf etdirmək və yaxud yenidən yaratmaq mümkündür. Belə ki, münbit, bərkətlil torpağı, su hövzələri və insan resursları kifayət qədər olan Bərdədə Azərbaycan prezidentinin qarşısına qoyduğu vəzifələri reallaşdırmaq mümkündür. Həmin vəzifələr də reallaşdıqca, Bərdənin daha gözəl günləri gələcəkdir. Onda böyük Nizamın vəsf etdiyi Bərdənin təkcə bir tarixi ünvan kimi yox, həm də bugününümüzün müasir bir bölgəsi kimi də təərrüf oluna bilər, onu gəzib görməyə tələscəyik. Bizimlə birlikdə Bərdəyə onda turistlər də tez-tez tutacaqlar.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏDIANNIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Şahmar Əkbərzadə

AYIRAR BU DÜNYA BİZİ NƏ VAXTSA

Burax inadını, ay ömrünü, günüm
Çəkilər göylərə harayım, ünüm,
Dolaşar qəfilən ömür düyünüm,
Ayırar bu dünya bizi nə vaxtsa.

Dağlayar qəlbini, dağlayar dağ-dağ,
Sinəmdə əcalın çatdığı ocaq,
Tüstüsü gözünü yandırır ancaq,
Üşüdə qəlbini közü nə vaxtsa.

Ha səslən, dağılmaz əbədi yuxum,
Burunun ucunu göynədir çoxum.
Çarpaz dağlar çəkər sənə yoxluğum,
Çiləyar yarana duzu nə vaxtsa.

Düşər xatirələr yadına bir-bir,
Yanarsan günərin oduna bir-bir.
Əsər əsim-əsim, titrəyər tir-tir,
Sınar qürurunun dizi nə vaxtsa.

Bəxtin gözəliləməz günə rastlaşar,
Odu da, közün də Şahmarsızlaşar,
Dadın da, duzun da Şahmarsızlaşar,
Ayırar bu dünya bizi nə vaxtsa.

YOLLAR

Ayaqla torpağın öpüşməsinə
Doğulub böyüyür yollar heyatda.
Tapdana-tapdana min illər boyu,
Ömür qazanıbdır ayaqlar altıda.

Galimli-gedimli yol nəsilərin,
Ölməz abidəsi, əmanətdir.
Tapdanmaq - insanın şəfərsizliyi,
Tapdanmaq - yolların layəqətidir.

İnsan qədəminə tamarzi qalmaq,
Yolların bağına çəkilən dağdır.
Dünyada ayaqlar altıda yaşamaq,
Bircə yollar üçün alçalmaqadır.

ÖZÜN ÖZGƏNİN

Sənin təlimindən çıxma bilmirəm,
Neyləyim bu eşqi boğa bilmirəm,
Yolundan gözümü yığa bilmirəm,
Gözdağın mənimdir, gözün özgənini.

Öz sevdan özünü qarşıya salıb,
Ömrün qara qalıb, yaşıya qalıb,
Taleyin üstünə baş-başa qalıb,
Tüstün mənimkidir, közün özgənini.

Şahmara vəfandan cəfan nurludur,
Baharın şaxtalı, yayın qarlıdır,
Həsratın özündən etibarlıdır,
Həsratın mənimdir, özün özgənini.

ÜŞÜDÜ

Sənsiz salamımı almadı dağlar,
Həmdənim, həyanım olmadı dağlar,
Ela köks ötürdü gülgəz yaylaqlar
Yamaclar üşüdü, qaşlar üşüdü.

Məni sənsiz görüb süsən saraldı,
Nərgiz pörşələndi, lələ qaraldı,
Göyü bulud basdı, yeri qar aldı,
Dərələr ah çəkdi, döşlər üşüdü.

Məni sənsiz görüb ürpaşdı otlar
Əsdi titim-titim titrəşdi otlar,
Bəyaz yaylığını sıxdı buludlar,
Məni sənsiz görüb quşlar üşüdü.

Üzümə baxmadı gədiklər, gülüm,
Mələşdi talada əliklər, gülüm,
Ela oxudu ki, kəliklər, gülüm,
Qayalar səksəndi, daşlar üşüdü.

Məni sənsiz görüb çağladı bulaq,
Könlümü min yerdən dağıladı bulaq,
Körpə cüyür kimi ağıladı bulaq,
Gözümün içində yaşlar üşüdü.

BITMƏSİN

Apar məni o günlərə, o aya
Göz baxmaqdan, üz yamaqdan doymaya,
Əllərimi əlin yaxın qoymaya,
Nəfəsində də nəfəsinə yetməsin,
Bu sevdamin ömrü-günü bitməsin!

Apar məni ilk görüşə, üşənim,
O görüşün ayağına döşənim,
Biraz gecik, üşüm-üşüm üşüyüm,
Qoy ürəyim titim-titim titrəsin
Bu sevdamin ömrü günü bitməsin!

Apar məni o bahara gəl, gülüm,
Cicək olum əllərlə üzülüm,

Bircə-bircə tellərinə düzülüm,
Xəyalımdan özge xəyal olanım hanı,
Bu sevdamin ömrü-günü bitməsin!

Apar məni o yerlərə, gözək bir,
Anan səni şişə çəksin, dözək bir,
Behanə tap, inciyək bir, küsek bir.
Durub gedim, ayaqlarım gətməsin,
Bu sevdamin ömrü-günü bitməsin!

Apar məni o günümə baxım mən,
Qizilləri yandırım mən, yaxım mən,
Öz eşqimi barmaqına taxım mən,
Bir üzüyə yənə gücüm yetməsin,
Bu sevdamin ömrü-günü bitməsin!

KİRPİYİMİ QƏDƏMİNƏ SƏRİM QOY!

Məndən küsmə, gül nəfəsin töşüyür,
Səni görüb bənövşələr pörşüyür,
Dayan gülüm, ayaqların üşüyür,
Kirpiyimi qədəminə sərim qoy!

Əl verirəm, əsdirirsən əlimi
Gül verirəm, küsdürsən gülümün,
Yavaş yeri, yel dağıtmış telini
Ürəyimin tellərinə hörmün qoy!

Həsratımın çiçəkləri xallanıb,
Ədalərin şən bağlayıb, ballanıb,
Dodağında küsüşmələr barlanıb,
O barları dodağımla dərim qoy!

Heç bilmirəm ulduz nədir, Ay nədir!
Bürümün nə bürc, günümün nə gün, ay nədir?
Baxışların taleyimə aynadır
Ayaq saxla, taleyimi görüm qoy!

Şahmar yazıq hardan alsın dözümlü?
Nəzini, qəmzən sındırıbdır dizimi.
Yana-yana kül elədim özümün,
Sürmə olum, gözələrim girim qoy!

HANI

Xoş gördük a yerlə a göylər salam
Gəldim o yerlərdən bir salam alam.
Danış bənövşəli, laləli talam
Ölüb dirildiyim o anım hanı.

İlk eşqin qisməti gətirməyirsə
Talada görməsin günahı kimsə

Andına eşqinə dönük mənəmsə
Bəs əhdinə vəfalı olanım hanı.

Tutulub göylərin qaş qabağı
Dindirə bilmirəm şahid qovağı
Soruşa bilmirəm ayrılıq çağı
Arxamca gözələri dolanım hanı.

Sənsiz bu yerlərdə şirin avazım
Kövrələ-kövrələ axan Arazım
"Yanıq Kərəm"yə köklənmiş sazım
Dindirənim hanı, çalanım hanı.

ALLAH AMANDIR

Adamlar itirir adamlığını,
Adam təlxək olur, Allah amandır!
Kələklə gələnlər küləklə getmir,
Kələk pələng olur, Allah amandır!

Sürülər mələşir, qoçlar hələşir
Çaqqal qurda dönür, tülkü şirəşir
Cütlük qartallaşır, milçək filləşir,
Fillər milçək olur, Allah amandır!

Bülbülün yurduna quzğun tökülür,
Güllərin gözüne millər çəkilir,
Qədim güllüstana sitəm əkilir,
Sitəm pələng olur, Allah amandır!

Səyi bəy eyləyən dastançıya bax,
Bostan tanımayan bostançıya bax,
Bulla böhtan deyən böhtançıya bax,
Böhtan çörək olur, Allah amandır!

Quru didişmədə vaxt batıb gedir,
Hamı xalq-xalq deyir, xalq batıb gedir,
Haqsızın əlində haqq batıb gedir,
Haqlı "xərçəng" olur, Allah amandır!

Hesab çəkilmədə əyri düz çıxır,
Üzü üzler görün qar qız çıxır,
Haqiqət bir anda dönüb fis çıxır,
Yalan gerçək olur, Allah amandır!

Namərdlər birləşir, mərdlər əyirir,
İmanlar, məbədər, pirlər dəyirir,
Maqamlar dəyirir, yerlər dəyirir,
İblis mələk olur, Allah amandır!

DAYANIN!

Mənə əl eyləyən əllər dayanın,
Boynuma dolanan qollar dayanın,
Çiçəklər dayanın, güllər dayanın,
Məni ötürməyə tələsməyin siz!

Hələ ocaqlardan od əmməmişəm,
Dərdimi Araza gömməmişəm,
Vüsəlin ətrinə bəlanəmişəm,
Məni ötürməyə tələsməyin siz!

Dərddən hayır çıxmamışam doyunca
Onu daşa çaxmamışam doyunca
Ərk qalama baxmamışam doyunca
Məni ötürməyə tələsməyin siz.

Qoyun sevincimi sələ döndərim,
Günümü uzadıb ilə döndərim,
Dəli həsrətimi külə döndərim,
Məni ötürməyə tələsməyin siz!

Səttarxanın məzarını öpməmiş,
Torpağını gözələrimə səpməmiş,
Ayrıliğa dəli nəre təpməmiş,
Məni ötürməyə tələsməyin siz!

Qrimləyir

Dolanır boynuma doğmalığ mehi,
Hardasa bir dəli həsrət inləyir.
Sükutu ilahi bülbül cah-cəhi,
Mənim varlığını qəm qrimləyir.

Şəfəqlər zülmətin kasir başını,
Bəyaz dan yerini qəm qrimləyir.
Sübh yeli meşəni, şəh bənövşəni,
Məğrur zirvələri qəm qrimləyir.

Şirin mürgülərdən ayrılır güllər,
Göylər yer üzünü nura bələyir.
Dənizdən səhəli çıxır gözəllər,
Mərmər sənələri gün qrimləyir.

Tökülür dənizə nazlar, qəmzələr
Bəxtəvər suları naz qrimləyir.
Ləyli-Məcnunları sarın gölgələr,
Məcnun söyüdləri yaz qrimləyir.

Gündüzi-günəşli loğman havalər,
Gecəni Kırmda Ay qrimləyir.
Yalları bulaqlar, yolları çinar,
Zümrüd vadiləri yay qrimləyir.

Hanı gözəllikdə Krıma tay yer?
Hanı əzizlikdə Krıma əvəz?
Hər şey bu yerlərdə qrim götürür,
Bircə faciələr qrim götürməz.

Dolanır boynuma ayrılıq mehi,
Hardasa bir dəli həsrət inləyir.
Kiminin bəxtini bülbül cah-cahi,
Kiminin bəxtini qəm qrimləyir.

Təzə nağara

Sitəm görəcəksən ulduzlar sanı,
Bir azdan başına od ələncək.
Dodaqlar öpəcek qara zurnanı,
Səninsə sifətin siltələncək.

Hələ təpər topla, dözümlü yığ hələ,
Qanları coşdurub qaynatmılsan.

Üzünə çirpən siltələr ilə
Toya gələnləri oynatmılsan.

Bir azdan üstünə düşəcək əllər,
Səni nağaracı yesir edəcək.
Ağırdan həzz alıb süzən gözəllər
Faryadın üstündə yallı gedəcək.

Bu alın yazıdır, nə küs, nə inci,
Çırtma çalıtacaq qaşında sənini.
Dərdə bax, hamının toyu, sevinci
Qapaza dönəcək başında sənini.

Alın yazısından qaçmayıb heç kim,
Sitəmə sinə gər, qəmə qələm çək!
Yediyin siltələr qorxmə əzizim,
Şəhinə əskiklik gətirməyəcək.

Qoşa şapalağa dözəcək dərin,
Nəlan musiqiyə dönəcək hökman,
Qəm yemə, nağara, döyülənlərin
Bütün yer üzündə xoşbəxti sənə.

Bəxtəvər başına, siltələrlə nə qəm,
Siltələrlə ömrünə nur ələyəcək.
Dərd mənim dərdəmdir, sabah bilmirəm
Kimlər taleyimi siltələyəcək!

"Poçt şerləri" silsiləsindən

Qismətim gümandan gümana düşüb,
Köksümdən pərlikib künlüm haçandır.
Məhəbbət çəmənim tufana düşüb,
Çırtlamır çiçəyim, gülüm haçandır.

Haçandır ürəyim dağların köz-köz,
Dəstəkdən üstümə od ələnbir.
Könlümün həsrətlə gözəldiyi söz
Telefon xəttində çillənlənibdir.

Gör harda qırıldı telefon teli,
Qismətim çətin ki, isinə daha.
Qəzaya uğrayıb eşqimin feli,
Qanadı qırılmış isməm daha.

Xətlər ümidimi veribdir bada,
Tutubdur üzünü ellərə könlüm.
Baş alıb sinəmdən Gəncəyə sarı,
Düşüb dəli kimi çöllərə könlüm.

Telefon telini bağırna basıb,
Çalıb oxuduğu "Yanıq Kərəm"di.
Neyləsin "sev"-çatıb, sözün arxası
Bilmir ki, "irəm"di, yoxsa "mirm"di?!

Teatr sənəti meydana çıxan dram rejissorların həmişə aktyorlarla bağlı qayğıları olub. Rejissor tamaşalara quruluş verməklə yanaşı, tamaşalarda oynadığı aktyorları həm də yetişdirir. Dram teatrları ilə müqayisədə musiqili teatrların rejissorlarını işi daha çətindir. Çünki dram teatrının aktyorları əsasən Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində müəyyən mənada aktyorluq dərsi keçiblər. Amma Opera və Balet Teatrında isə səhnəyə aktyorlar yox müğənilər, xanəndələr, vokalçılar çıxırlar. Bu mənada onlardan operalarda istifadə olunanda rejissor birtərəfdən tamaşa hazırlayır, digər tərəfdən bu vokalçılara aktyorluq dərsi keçir.

Bu gün qəzetimizin qonağı olan, Akademik Dövlət Opera və Balet Teatrının baş rejissoru Ha-

lərde tamaşalar qoyub. 2005-ci ildə H.Quliyev əməkdar incəsənət xadimi, 2012-ci ildə isə prezident mükafatına layiq görüldü.

Xanəndələr teatra aktyor sənətindən demək olar ki, bixəbər gəlirlər...

- Hafiz müəllim, opera teatrın spesifik janrı olduğunu üçün dram tamaşası hazırlayan rejissorun fərqli olaraq bu tamaşalara quruluş verən rejissorlar bir çox çətinliklərlə qarşılaşırlar. İstərdim söhbətimizə bu janrdan tamaşa hazırlamağın asan və çətin tərəfindən başlayaq.

- Mən 34 ildən çoxdur ki, Opera və Balet Teatrında çalışıram və 25 ildir baş rejissor vəzifəsini yerinə yetirirəm. Bu illər ərzində ha-

lari səsləridir. Onların qarşılıqlarına qoyduqları əsas məqsəd operanın musiqisini tamaşaçıya mükəmməl şəkildə çatdırmaqdır. Opera və Balet Teatrında yeganə rejissor ki, tamaşaçıya bitkin bir tamaşa təqdim etmək arzusunda. Yerdə qalanlar, istər orkestr, istər bəstəkar, istərsə də solistlər tamaşaçıya musiqinin keyfiyyətli çatdırılmasının arzusundadır. Çünki bəstəkar operanın musiqisini bəstələyəndə daha çox vokalçının onu necə oxuyacağına diqqət edirlər. Amma bununla yanaşı, mənim rejissor kimi onlardan tələb etdiklərim də var, axı və onlar bunu mənə verməyə borcludurlar. Bu mənada, rejissorun boynuna ağır yük düşür ki, vokalçının aktyorluq qabiliyyətini ortalağa çıxarsın. Opera və Balet Teatrının rejissoru çox səbiri

lərdə təyinat məcburi idi. Əgər təyinatla 3 il göndərilən yerdə işləməseydin, səni heç hara götürmürdülər. Getməseydin, ümumiyyətlə diplomunu vermirdilər. Məsələ burasındadır ki, o illərdə

Sözün düzü, azərbaycanlı olmağımla fəxr elədim...

- Hafiz müəllim, çox maraqlıdır ki, siz həttə əcnəbi vokalistlərdə də tamaşalar hazırlayırsınız. Mənim bildiyimə görə, "Arşın mal alan" 4-5 xarici ölkədə səhnəyə qoyulmuşdu.

- Bildiyiniz kimi, dahi Üzeyir Hacıbəyovun çox məşhur olan "Arşın mal alan" əsəri artıq Azərbaycan səhnelərini keçib. Onun bizə məlum olan əsərləri demək olar ki, dünyanın bir çox ölkələrinin səhnelərində oynanıb. Maraqlı odur ki, yaşadığımız dövrdə də klassik sənət nümunələri heç olunan bu kimi əsərlərə geniş yer verilməkdədir. Bilirsinizmi, dahi Üzeyir bəyin musiqisi o qədər çətinlikdir ki, onun dünyanın hər yerində dinləməyə böyük həvə göstərilir. Mən bu tamaşanın Türkiyə, Belarus, Çin kimi ölkələrdə hazırlanmışam. Hətta Çində bu tamaşanın hazırlanandan insanları ona necə maraqlı göstərməsi məni heyretləndirdi və sözün düzü, Azərbaycanlı olmağımla fəxr elədim.

- Son illər ölkəmizdə akademik musiqiyə bir maraqlı, qayıdış hiss olunmaqdadır. Sizcə, bu nədən irəli gəlir?

- Şəxsən mən bir rejissor kimi klassikaya olan marağı, klassikaya olan qayıdışı alqışlayıram və istərdim ki, bu daha da artdı. Yəni də təkrar edirəm, bizlər özümüzdə dünyaya yalnız bu yolla, yəni klassik sənət nümunələrini təbliğ etməklə tanıtıra bilərik. "Arşın mal alan"ın tamaşaçıları arasında gənclər çoxluq təşkil edir. Sonra "Leyli və Məcnun"u hazırladım. Amma bu Mehdi Məmmədovun quruluşu idi, sadəcə trupa təze idi. O ərfədə mənə "Şah İsmayıl" operasını da bərpa etməyi həvalə etdilər. Bu opera mənəndən əvvəl 60-ci illərdə oynanıb. Ondan sonra hardasa 30 ildən çox səhnəyə qoyulmayıb, özü də mən bu tamaşaya heç baxmamışdım. Bu tamaşanı operanın dekorasiyaları əsasında hazırladım. Ondan sonra "Aşiq Qərib"i mənə verdilər və quruluşçu rejissor vəzifəsinə keçirdilər. "Arşın mal alan" operetnasını 30 ildən sonra yeni quruluşda mən səhnəyə qoydum. Onu da sonuncu dəfə 60-ci ildə səhnəyə qoyublu. Sonradan filmi çəkilsə də, tamaşası olmamışdı.

- Sizin tamaşalarda korifey sənətkarlardan kimlər iştirak ediblər?

- Mən Zeynəb Xanlarovanın oynadığı "Leyli və Məcnun"u quruluş vermişəm. Ondan başqa Arif Babayev, Cənab Əkbərov, rəhmətlik Səfa Qəhrəmanov adlarını çəkmə bilərəm. Bir məqaləni vurğulamağa istəyirəm, Zey-

nəb Xanımın işləmək həvəsinə heyran qalmışdım. Düz 6 saat dayanmadan məşq etmişik, bir kəlmə də etiraz etməyib. Baxmayaraq ki, 30 ilə yaxın "Leyli" oynamışdı. Mənə dedi ki, sənəndən rejissor olacaq...

İLTİFAT

Ronaldo 10-cu dəfə "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşdü

Portuqaliya millisinin və "Mançester Yunaytd"ın futbolçusu Kriştiano Ronaldo növbəti dəfə "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşüb. Bu barədə 36 yaşlı hücumçu özünün sosial şəbəkə hesabında paylaşım edib. O, yığma komandada vurduğu qolların sayını 11-ə çatdıraraq dünya rekordunu qırmaqla buna nail olub. Həmin uğur münasibəti ilə futbolçuya xüsusi sertifikat təqdim olunub. Qeyd edək ki, Ronaldo 2 gün əvvəl İrlandiya ilə matçda dubl etməklə İran millisinin Azərbaycan əsilli sabiq futbolçusu Əli Dəinin rekordunu (109 qol) qırıb. Əlavə edək ki, Ronaldo karyerasında 10-cu dəfə "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşüb.

İLTİFAT

"Cızma-qaralar"

Bugünlərdə "Respublika" qəzetində çalışan həmkarlarımdan biri mənə Azərbaycanın tanınmış aktyorlarından biri, xalq artisti, Şöhrət ordenli professor Ramiz Hacı Ağa oğlu Əzizbəyliyin bir kitabını bağışladı. Və sözarası da bildirdi ki, kitab görkəmli aktyorumuzun ölümündən sonra işıq üzünə görüb. Yəni, özünün hazırladığı, hətta önsöz yazdığı kitabın təkrar nəşrinin onun Tanrı dərghahına qovuşmasından sonra gərəklişib.

Açıqlığı deyim ki, mən mərhum sənətkarımızın sənətləri əsasında çəkilmis filmləri, xüsusilə "Bəxt üzüyü"nü sevməyə sevməmişəm. Yeni onun istedadlı bir qələm adamı olduğunu gözəl sənətlərinin müəllifi kimi tanıdığımı unutmamışam. Və onu da yaxşı bilirdim ki, o, həm də aktyor kimi də filmlərimizdə, tamaşalarımızda öz izini qoyubdu. Elə onun son kitabında yazılmış bioqrafik məlumatlara da diqqət yetirəndə məlum olur ki, çoxşaxəli yaradıcılığa malik olan, çalışdığı hər bir sahədə uğur qazanan Ramiz Əzizbəyli yaratdığı obrazların həyatı olmasına sərf etdiyi istedadının bir hissəsini də sözə, şeirə bağışlayırdı. Ona görə də onun qələmindən çıxan sənətlər, hekayələr, eləcə də şeirlər həmişə maraqla qarşılanırdı.

"Elm və zəka" nəşriyyatında işıq üzünə görmüş "Cızma-qaralar"ın çapında "Adam" Xeyriyyəçilər Assosiasiyası İctimai Birliyi maliyyə yardımı göstərmiş və bu da nəfis bir kitabın oxucuların ünvanına çatmasını böyük rol oynamışdı. Elə bu xeyirxah işin nəticəsidir ki, mən kitabı gözdən keçirdikdə, təkəc bir oxucu kimi zövq almadım. Həm də gözəl aktyorumuzun yaratdığı obrazları, lentə köçürtdüyü filmlərinin də bir növü tamaşaçısına çevrilməyə və nə qədər kədərli olsa onun "Ön söz əvəzi"ndə vurğuladığı məqam bir daha kitabı əlinə alan hər kəsi Ramiz Əzizbəyli günlərinə qaytarır. Çünki o yazıb: "Sizlərə təqdim olunan bu "cızma-qaralar" da mənim müşahidələrimin, arzu və isteklərimin, hiss və heyecanımın kağız üzərindəki əbədlaşmış təzahürüdür..."

Oxuyun məni..." Zənnimcə kiçik bir parçasını təqdim etdiyim müəllif sözünün bu hissəsində dünyanın bir çox ölkələrində, hətta altına, üstünə bələd olan bir sənətkarın təsviyəsi ilə yanaşı, təəssüfün də, əldə oldu da, hətta bu gəlimgil-gedimgil dünyanın vəfasızlığı da ifadə olunubdur. Düşünürəm ki, bu kitabı oxuyan hər kəs bir nöqtədə mənimlə razılaşaçaq. Həmin nöqtənin adı: Ramiz Əzizbəyli duyğularının kiçik bir toplusu!

Mən həmin nöqtəni stolumun üstündə olan kitabda hər gün gözdən keçirirdim. Siz də onu oxumağa tələsin. Onda sizdə də bir çox nüanslara maraqla yaranacaq.

Əbülqədir MƏDƏTOĞLU

Ələmdar Şuşaya gedib

Ədalət.az saytının Şuşada keçirilən Vaqif poeziya günləri ilə bağlı sualını cavablandıran Əli Mahmud oradakı maraqlı hadisələrdən birini danışarkən dedi:

- Biz Şuşanın gəzib gürnora naharı üçün Xarı Bülbül oteline qayıtmışdıq. Hər kəs öz otağına çəkilib naharı gözləyirdi. Bu vaxt Vasif (söhbət "Şuşa" qəzetinin redaktoru Vasif Quliyevdən gedir - Ədalət.az) qapını döyüb içəri girdi. İçəri girib salamsız-kalamsız soruşdu:

- Əli, Ələmdarı görməmişsən? Burda idi, Şuşaya getdi. Cavabından diltor olan Vasif bir müddət susdu. Və sonra bərkənd güldü:

- Əli, nətər yəni Şuşaya gedib. Biz Şuşada deyilik ki? Doğrusu, 30 il öyrəşmişdik ki, gün o gün olsun Şuşaya gedək. İndi də dilim həmin 30 illik vərdişə tabe oldu. Özümün asılı olmayaraq dedim ki, Ələmdar Şuşaya gedib.

Əbülqədir

ELAN

16.09.2021-ci il tarixdə saat 14.20-də Bakı Kommersiya Məhkəməsinə ərizəçi Hüseynov Vaqif Yediyar oğlunun (ünvan: Bakı, Nərimanov, B.Dadaşov küçəsi, ev 28, m.6) borclu müəssisə "Azər-Yurd A" MMC-yə (ünvan: Bakı, Binaqədi, Ağamalı oğlu, Rəsulzadə qəsəbəsi, ev 54/62) qarşı "müffils elan edilmə və əmlak inzibatçısının təyini" haqqında tələblər üzrə mülki işə baxılacaq.

Musa Ələkbərli dostu **Rafiq Şamiloğlunun** vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Nəbi Muxtarov və Əbülqədir Madətoğlu dostları **Azər Əliyevə** anası

Elmira xanımın vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Hafiz Quliyev: Zeynəb Xanlarova 3 saat məşq etdi, amma...

fiz Quliyevlə söhbətimiz çox maraqlı alınıb.

Dosye:

Hafiz Quliyev 1960-cı ildə mayın 10-da Cəbrayıl rayonunda anadan olub. 1987-ci ildə Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetini rejissorluq ixtisası üzrə bitirib və gənc mütəxəssis kimi Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet teatrına işləməyə göndərilib. 1996-cı ildə o, teatrın baş rejissor vəzifəsinə təyin olunub. Bu gün teatrın repertuarında özünəməxsus yer tutan Y.Hacıbəyovun "Leyli və Məcnun", "Arşın mal alan", Z.Hacıbəyovun "Aşiq Qərib", F.Əmirovun "Sevil", Ş.Axundovanın "Gəlin qayısı", R.Mustafayevin "Vaqif" operaları H.Quliyevin quruluşunda səhnəyə qoyulub. H.Quliyev həm də bir vaxtlar təhsil aldığı Mədəniyyət və İncəsənət universitetində aktyor və rejissor sənəti fənnindən dərslər verir. Eyni zamanda Y.Hacıbəylinin məşhur "Arşın mal alan" əsərinə Ankara opera və Balet teatrında, Samsun Dövlət Opera və Balet teatrında, Belarusiya Akademik Musiqili Teatrında, Çin Xalq Respublikasının Pekin Milli Operasında "Tianqo" teatrında həmin teatrların kollektivinin iştirakı ilə və bir çox ölkə-

zirladığı tamaşalarda opera janrına məxsus spesifik çətinliklərlə qarşılaşıram. Dram teatrlarında səhnəyə qoyulan tamaşalarla bizim hazırladığımız tamaşalarda böyük fərqlər var. İlk növbədə musiqi elmini mütəqə bilməlisən və hadisənin açılmasında onu hiss etməlisən ki, əsərdəki musiqi ilə mihzanlar vəhdət təşkil etməlidir. Rejissor bilməlidir ki, hansı musiqidə hansı mizanlardan istifadə etməlidir. Opera teatrında rejissor peşəkar aktyor yox musiqiçilərlə, konkret rəqqas və vokalçılarla işləmə olur, yəni əlində konkret material yoxdur. Məsələ bundadır ki, istər vokalçılar, istər də xanəndələr teatra aktyor sənətindən demək olar ki, bixəbər gəlirlər. Baxmayaraq ki, həm Bakı Musiqi Akademiyasında, həm Asaf Zeynəli adına Musiqi Kollecinə, həm də, Milli Konservatoriyada onlara aktyor sənəti də tədris olunur.

- Bildiyimə görə, həmin tədris müəssisələrində aktyorluq dərslərini siz keçirirsiniz...

- Bəli, artıq bu işdə irəliləyiblər. Gənclər böyük həvəslə aktyorluq sənətini öyrənirlər. sözün düzü elə orda çətinlikləri çəkir ki, sonradan teatra gələndə biza rahat olsun. Bu problem bütün dünyada var. Əslində bu da təbii-dür. Çünki bunların əsas xammal-

- Sizin dram teatri rejissoru fərikütləsinin bitirmisiniz və bilərəm ki, rejissorlar musiqili teatra çox maraqlıdır. Opera ya sizə nə gətirdi?

- Mən hələ tələbəyəm bu teatrda çalışırdım. Bu səbəbdən, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rejissorluq fakültəsini bitirəndə təyinatımda da Opera və Balet Teatrına verdilər. Özü də o il-

adam olmalıdır. Çünki o solistlərə aktyorluq sənətini əlifbadan öyrətməyə başlayır. Opera sənətində bir əsas partiyanı mükəmməl hazırlamaq elə tamaşa qoymaq qədər çətinidir. Əgər bir neçə il ərzində "Məcnun", "Koroğlu", "Karmen", "Nigar" kimi sambalı obrazların mükəmməl ifaçısı yetişirsə, bu artıq nəticədir. Xanəndələrə müqayisədə, vokalistlərlə işləmək çətinidir. Çünki nəfəs almaq məsələsi var. Bir rejissor kimi həmişə məni narahat edən məsələ odur ki, hər hansı partiyada aktyora necə mizan verim ki, onun səsinə mane olmasın.

Böyük ustad Alim Qasımovla "Leyli və Məcnun" operasını hazırlayanda 6-7 ay usanmadan məşq elədik, amma tamaşa vaxtı heç 10 faizini vermədi.

- Uğurlu nəticə əldə etməklə olurmuydu?

- Mən elə bir rejissor tanımıram ki, tamaşadan tam razı qalsın. Ola bilsin tamaşaçılar bu tamaşadan istifadə etməlidir. Opera teatrında rejissor peşəkar aktyor yox musiqiçilərlə, konkret rəqqas və vokalçılarla işləmə olur, yəni əlində konkret material yoxdur. Məsələ bundadır ki, istər vokalçılar, istər də xanəndələr teatra aktyor sənətindən demək olar ki, bixəbər gəlirlər. Baxmayaraq ki, həm Bakı Musiqi Akademiyasında, həm Asaf Zeynəli adına Musiqi Kollecinə, həm də, Milli Konservatoriyada onlara aktyor sənəti də tədris olunur.

- Sizin dram teatri rejissoru fərikütləsinin bitirmisiniz və bilərəm ki, rejissorlar musiqili teatra çox maraqlıdır. Opera ya sizə nə gətirdi?

- Mən hələ tələbəyəm bu teatrda çalışırdım. Bu səbəbdən, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rejissorluq fakültəsini bitirəndə təyinatımda da Opera və Balet Teatrına verdilər. Özü də o il-

Bavariya Opera Festivalında Üzeyir Hacıbəyli musiqisinin təntənəsi

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş dirijoru Əməkdar artist Əyyub Quliyev Almaniyanın nüfuzlu musiqi bayramlarından biri olan İmmlinq Opera Sənəti Festivalında iştirak edib.

Almaniyanın ən füsunkar bölgələrindən biri olan Bavariyada - Qut İmmlinq şəhərində keçirilən festival hər il Avropa, ABŞ, Latın Amerikasına, Çin və Yaponiyadan dəvət olunmuş tanınmış opera müğəniləri, dirijor və rejissorları bir yerbə toplayır. 25-ci dəfə keçirilən yubiley festivalı 25 iyundan başlayaraq müxtəlif uğurlu və yeni lahiyələri ilə diqqəti cəlb edib - C.Rossininin "Cenerentola" və C.Puççininin "Madam Butterfly" operalarının yeni quruluşu, V.A.Mosartın musiqisindən həsr olunmuş "Mozartın Eskipadən" gecəsi, "Tanqo və trio", "Çelissimo" instrumental konsertləri ilə bərabər festival çərçivəsində vokal ifaçılarının beynəlxalq müsabiqəsi baş tutub.

Avqustun sonuna qədər davam edən festivalın son 3 günü - 27-28-29 avqust tarixlərində azərbaycanlı dirijor Əyyub Quliyev Bavariya Festival Orkestrinin çıxışları ilə yadda qalıb. Konsertlərdə Bavariya orkestri ilə bərabər beynəlxalq ifaçılardan ibarət xor və ABŞ, Litva, Danimarka, Rusiya, Çin və Qırğızıstandan dəvət

olunmuş istedadlı opera müğənilərinin yer aldığı konsertlərdə C.Puççininin "Turandot", "Bohema", Q.Donini "Sevgi sərbəti", C.Verdinin "Maqbet", "Traviata" və "Luiza Miller", A.Dorjakin "Rusalka" və A.Tomannın "Hamlet" operalarından nümunələr səsləndirilib. Ancaq konsertlərin əsas yadda qalan hadisələr-

Təsisçi və baş məsləhətçi: **Aqil ABBAS**
Baş redaktor: **İradə TUNCAV**

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmə və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 saylı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/v VÖEN 9900003611
Müxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2x hesab N: AZ42AIB38070019441100451111 VÖEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ.1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31. 434-55-98
Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500
Sifariş: 121
Çapa imzalanmışdır: 03.09.2021